

**Η**  
**ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ**  
**5ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ**

Συνήλθε στην έδρα της στις 29 Μαρτίου 2021 με την εξής σύνθεση:  
Μιχαήλ Οικονόμου, Πρόεδρος-Εισηγητής, Άννα Χριστοδουλάκου και  
Σταυρούλα Κουρή, Μέλη.

Για να εξετάσει την με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης ΑΕΠΠ  
363/17.02.2021 της προσφεύγουσας εταιρείας με την επωνυμία «...» η οποία  
εδρεύει στην ... επί της Λ...αρ. ... , όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του Πανεπιστημίου ... (εφεξής αναθέτουσα αρχή), όπως  
εκπροσωπείται νόμιμα.

Της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία «...», με διακριτικό  
τίτλο «...», η οποία εδρεύει στην οδό ... στα ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα  
(εφεξής πρώτη παρεμβαίνουσα).

Της παρεμβαίνουσας με την επωνυμία «...» που εδρεύει στη ..., οδός  
..., Τ.Κ...., όπως νομίμως εκπροσωπείται (εφεξής δεύτερη παρεμβαίνουσα).

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα αιτείται την  
ακύρωση της απόφασης ...(θέμα ...) του Πρυτανικού Συμβουλίου του  
Πανεπιστημίου ..., ως προς την έγκριση του με αρ. πρωτ....πρακτικού της  
αρμόδιας Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού αναφορικά με την αξιολόγηση  
των οικονομικών προσφορών των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων  
(Διακήρυξη με αρ. πρωτ. ...), και μόνο ως προς τον αποκλεισμό της, και της  
απόφασης ανακήρυξης των προσωρινών αναδόχων, καθώς και κάθε άλλης  
συναφούς διοικητικής πράξης και την επιστροφή του ποσού του παρα....

Με την Παρέμβασή της, η πρώτη παρεμβαίνουσα επιδιώκει την  
απόρριψη της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής.

Με την Παρέμβασή της, η δεύτερη παρεμβαίνουσα επιδιώκει την  
απόρριψη της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε τον Εισηγητή.

**Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα**

**Σκέφτηκε κατά τον Νόμο**

## **Αριθμός απόφασης: 663/2021**

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017, (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο αυτόματης δέσμευσης με κωδικό ...ποσού 10.422,39€, συνοδευόμενο από την ένδειξη δεσμευμένο της ΓΓΠΣ).

2. Επειδή, με την με αριθ. πρωτ. ... διακήρυξη του Πανεπιστημίου ... (Α/Α ΕΣΗΔΗΣ ...) προκηρύχτηκε ανοικτός ηλεκτρονικός διεθνής διαγωνισμός για την ανάδειξη Αναδόχου/ων για την Παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των Χώρων του Πανεπιστημίου ..., και συγκεκριμένα στις πόλεις του ..., της ..., της ..., της ...και των ... για τα έτη 2020, 2021 & 2022 (συγκεκριμένη χρονική διάρκεια από την υπογραφή της σύμβασης έως και 31.12.2022). Η εκτιμώμενη συνολική αξία της σύμβασης/ων ορίσθηκε στο ποσό δύο εκατομμυρίων πεντακοσίων ογδόντα τεσσάρων χιλιάδων επτακοσίων πενήντα δύο ευρώ και τριάντα δύο λεπτών (2.584.752,32€) συμπ. ΦΠΑ 24%, (Καθαρό ποσό: 2.084.477,68€, ΦΠΑ 24% 500.274,64€), υποδιαιρούμενη στα πέντε (5) κάτωθι τμήματα, τα οποία είναι: ΤΜΗΜΑ 1: Καθαριότητα των χώρων του Πανεπιστημίου ... στον ... με εκτιμώμενη συνολική αξία 881.802,98 Ευρώ, συμπ. ΦΠΑ 24%. ΤΜΗΜΑ 2: Καθαριότητα των χώρων του Πανεπιστημίου ... στην ... με εκτιμώμενη συνολική αξία 329.371,65 Ευρώ, συμπ. ΦΠΑ 24% . ΤΜΗΜΑ 3: Καθαριότητα των χώρων του Πανεπιστημίου ... στην ... με εκτιμώμενη συνολική αξία 227.625,16 Ευρώ, συμπ. ΦΠΑ 24%. ΤΜΗΜΑ 4: Καθαριότητα των χώρων του Πανεπιστημίου ... στην ... με εκτιμώμενη συνολική αξία 946.372,87 Ευρώ, συμπ. ΦΠΑ 24%. ΤΜΗΜΑ 5: Καθαριότητα των χώρων του Πανεπιστημίου ... στα ... με εκτιμώμενη συνολική αξία 199.579,66 Ευρώ, συμπ. ΦΠΑ 24%. Η κατακύρωση της σύμβασης θα γίνει με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής (χαμηλότερη) ανά Αυτοτελές Τμήμα και στο σύνολο αυτού (δηλ. του Τμήματος) και η οποία θα προκύψει βάσει των όρων της οικείας διακήρυξης και των σχετικών διατάξεων νόμου. Η επιτροπή του Διαγωνισμού, με το πρακτικό ...αναφορικά με την αποσφράγιση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών, έκανε αποδεκτή, μεταξύ άλλων, και την προσφορά της προσφεύγουσας για όλα ανεξαιρέτως τα επιμέρους τμήματα του έργου. Εν συνεχεία, η αρμόδια επιτροπή, κατόπιν αποστολής αιτήματος παροχής

## **Αριθμός απόφασης: 663/2021**

διευκρινήσεων, που απεύθυνε σε όλες τις εταιρείες, με το με αριθμό ...έγγραφο της Δ/σης Οικονομικής Διαχείρισης, και του από 15-1-2021 με αριθμό Πρωτ. Π.Θ. ...εγγράφου - Απάντηση της προσφεύγουσας εξέδωσε το ΠΡΑΚΤΙΚΟ ..., στο οποίο εμπεριέχεται και η αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών των προκριθεισών Εταιρειών, όπου, πρότεινε την απόρριψη την προσφορά της αναφέροντας την σκέψη ότι : *«Κατά την εξέταση και αξιολόγηση των ως άνω εγγράφων, τα οποία αφορούν τις διευκρινίσεις των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων επί των αιτημάτων της επιτροπής η Επιτροπή αποφάσισε ότι: [...] Την απόρριψη της οικονομικής προσφοράς του οικονομικού φορέα υπό την επωνυμία ...ως προς το χαμηλό διοικητικό κόστος. Αναφορικά με την επιστροφή φόρου, την οποία επικαλείται ο οικονομικός φορέας στο με αριθμ. πρωτ. ...έγγραφο της να χρησιμοποιήσει για να καλύψει το χαμηλό διοικητικό κόστος, αυτή υπερβαίνει χρονικά την χρονική περίοδο εκτέλεσης του έργου, κάτι άλλωστε το οποίο αναφέρει και η εν λόγω εταιρεία στο με αριθμ. πρωτ. ...έγγραφο της. Επίσης, ο οικονομικός φορέας αν και χρησιμοποίησε το υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς (επανάληψη στο ορθό) το οποίο απεστάλη σε όλους τους συμμετέχοντες στις 11/08/2020 12:54:30 μέσω της λειτουργίας «Επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού συνοδευόμενο από το αριθμ. πρωτ. ...έγγραφο της Αναθέτουσας Αρχής με θέμα «Διευκρινίσεις στην με αριθμ. πρωτ. ... διακήρυξη για την ανάδειξη αναδόχου/ων στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του Πανεπιστημίου ... για τα έτη 2020, 2021 & 2022 με αριθμ. συστήματος ... στο ΕΣΗΔΗΣ» σε συνέχεια του με αριθμ. πρωτ. Π.Θ. ...αιτήματος για παροχή διευκρινήσεων του οικονομικού φορέα με δ.τ. ...οι επιμέρους αναλύσεις των ποσών είναι σε ετήσια βάση και όχι για το σύνολο της χρονικής περιόδου του Τμήματος», επαναλαμβάνοντας το ίδιο για κάθε επιμέρους τμήμα». Ακολούθως, η Αναθέτουσα Αρχή με την προσβαλλόμενη απόφαση ...(θέμα ...) του Πρυτανικού Συμβουλίου του Πανεπιστημίου ..., ενέκρινε τόσο το με αρ. πρωτ.: ...όσο και το με αρ. πρωτ.: ...πρακτικό της αρμόδιας Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού και ανακήρυξε του προσωρινούς αναδόχους: Για το Τμήμα 1- ... τον μειοδότη οικονομικό φορέα υπό την επωνυμία «...» και υπό τον διακριτικό τίτλο .... Για το Τμήμα 2 - ... τον μειοδότη οικονομικό φορέα υπό την επωνυμία ...και υπό τον διακριτικό τίτλο .... Για το Τμήμα 3 -... τον μειοδότη οικονομικό φορέα υπό την επωνυμία «...» και υπό τον διακριτικό*

τίτλο ...Για το Τμήμα 4-... τον μειοδότη οικονομικό φορέα υπό την επωνυμία «... και υπό τον διακριτικό τίτλο ...Για το Τμήμα 5 - ... τον μειοδότη οικονομικό φορέα υπό την επωνυμία ...και υπό τον διακριτικό τίτλο ....

3. Επειδή, η υπό κρίση προσφυγή, ενόψει του αντικειμένου του διαγωνισμού, της συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης, σύμφωνα με το άρθρο 345 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 1 περ. α) του Π.Δ. 39/2017, καθώς και του χρόνου δημοσίευσης της Διακήρυξης, σύμφωνα με τα άρθρα 5 περ. β), 61 παρ. 1, 376 και 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016 και στην καθ' ύλη και κατά χρόνο αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π.

4. Επειδή, η υπό κρίση προσφυγή έχει κατατεθεί νομίμως και εμπροθέσμως, σύμφωνα με το άρθρο 361 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, το άρθρο 4 παρ. 1 περ. γ) και το άρθρο 8 παρ. 3 του Π.Δ. 39/2017, καθώς η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα μέσω της λειτουργίας επικοινωνία του ΕΣΗΔΗΣ στις δημοσιεύθηκε στο Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ. στις 08.02.2021 και η προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 17.02.2021. Η προσφυγή κοινοποιήθηκε με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην Α.Ε.Π.Π. από την προσφεύγουσα στις 17.02.2021.

5. Επειδή, η προσφεύγουσα ασκεί την υπό εξέταση προσφυγή μετ' εννόμου συμφέροντος καθώς καθόσον η προσφορά της κρίθηκε τεχνικά μη αποδεκτή και προσδοκά στην ανάθεση της σύμβασης.

6. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε την υπό εξέταση προσφυγή προς όλους τους συμμετέχοντες, μέσω του συστήματος επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 περ. α) του Π.Δ. 39/2017, στις 17.02.2021 ενώ αυθημερόν αναρτήθηκε και στην κεντρική σελίδα του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ. Επ' αυτής ασκήθηκε μέσω της λειτουργίας «επικοινωνία» νομίμως η από 28/02/2021 (δεδομένου ότι η τελευταία μέρα νόμιμης προθεσμίας ήταν μέρα εξαιρετέα Σάββατο) παρέμβαση της πρώτης παρεμβαίνουσας. Η αυτή σκέψη προσήκει και για την από 01/03/2021 κατατεθείσα δεύτερη παρέμβαση.

7. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή υπέβαλε τις απόψεις προς την ΑΕΠΠ με το από 26/02/2021 έγγραφο αυθημερόν μέσω της λειτουργικότητας

## Αριθμός απόφασης: 663/2021

«επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, τις οποίες κοινοποίησε με τον αυτό τρόπο προς την προσφεύγουσα στις 26/02.2021. Επί των εν λόγω απόψεων υπέβαλε μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 19/03/2021 η προσφεύγουσα το από 19/03/2021 υπόμνημά της.

8. Επειδή, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι «Η εταιρείας μας, λαμβάνοντας υπόψη της όλους τους όρους και προϋποθέσεις της διακήρυξης του εν λόγω διαγωνισμού, κατέθεσε πλήρη οικονομική προσφορά στην οποία περιλαμβάνεται και εύλογο ποσό διοικητικού κόστους, ενώ έχει υπολογίσει ξεχωριστό κονδύλι κόστους αναλωσίμων και ξεχωριστό κονδύλι εργολαβικού κέρδους. Ως προς το διοικητικό κόστος (μόνο για το οποίο μας απέκλεισε η αναθέτουσα) και για τον υπολογισμό του, πρέπει να ληφθεί υπόψη, αφενός μεν ότι η διακήρυξη δεν όρισε συγκεκριμένο ποσό ή ποσοστό που πρέπει επί ποινή απόρριψης να υπολογιστεί, αφετέρου δε, ότι στην διάρκεια της πορείας της εταιρείας μας που αριθμεί δεκαπέντε και πλέον έτη, έχει καταφέρει να είναι άρτια οργανωμένη και έχει επανδρωθεί με το απαιτούμενο διοικητικό προσωπικό, αλλά και με έμπειρο και κατάλληλα καταρτισμένο προσωπικό υλοποίησης των έργων που αναλαμβάνουμε. Λόγω δε της ύπαρξης ιδιαίτερα πεπειραμένου και εξειδικευμένου προσωπικού, του οποίου οι δαπάνες μισθοδοσίας και λειτουργίας ήδη καλύπτονται από την εκτέλεση πλείστων έργων που ήδη έχουμε αναλάβει κι εκτελούμε παράλληλα (ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΑΝΑΦΕΡΟΥΜΕ: ΜΟΥΣΕΙΟ ...: 17.950,00€ μηνιαίως, ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ...: 35.135,14€ μηνιαίως, ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ...: 71.865,68€ θερινό μήνα & 31.896,74€ χειμερινό μήνα, ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ...: 25.537,64€ μηνιαίως, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ...: 12.034,34€ μηνιαίως, ...: 41.578,73€ μηνιαίως, ...: 52.144,28€ μηνιαίως), για το υπό κρίση έργο, η εταιρεία μας, δεν θα χρειαστεί να προσλάβει επιπλέον προσωπικό ούτε να καλύψει νέες δαπάνες εργασίας και διοικητικής λειτουργίας επιπλέον των ήδη διοικητικών υπευθύνων και των ήδη καλυμμένων και εξοφλημένων διοικητικών δαπανών από τις παράλληλες ήδη αποπληρωμένες παρασχεθείσες υπηρεσίες της εταιρείας μας σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς. Σε κάθε περίπτωση, για το εν λόγω έργο, έχουμε υπολογίσει, στην οικονομική μας προσφορά μόνο για ετήσιο διοικητικό κόστος το ποσό των 1.135,74 ευρώ, ήτοι 2.373,86 ευρώ για το σύνολο της διάρκειας της σύμβασης, το οποίο ποσό δεν είναι ούτε μηδενικό αλλά ούτε και

χαμηλό, και ανταποκρίνεται πλήρως στις ανάγκες και απαιτήσεις του έργου, το οποίο, αναλογικά με τα λοιπά έργα που εκτελούμε παράλληλα, υπερκαλύπτει το διοικητικό κόστος και αυτού του έργου αφού, από διοικητικής άποψης, τα ίδια πρόσωπα απασχολούνται για την διοικητική διαχείριση και του έργου αυτού. Επιπρόσθετα, λόγω της αυξημένης οικονομικής δραστηριότητας και της οικονομικής επιφάνειας της εταιρείας μας έχουμε επιτύχει ιδιαίτερα συμφέρουσες συμφωνίες με τραπεζικά ιδρύματα και ασφαλιστική εταιρεία τόσο για την έκδοση κάθε εγγυητικής επιστολής συμμετοχής ή καλής εκτέλεσης που χρειαζόμαστε για την συμμετοχή μας σε δημόσιους διαγωνισμούς και για την εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων όσο και για την έκδοση ετήσιου ασφαλιστηρίου συμβολαίου αστικής ευθύνης που καλύπτει το σύνολο των έργων που εκτελεί και πρόκειται να εκτελέσει η εταιρεία μας. Σε κάθε περίπτωση δε, όπως παραδεκτως αναφέραμε και στο έγγραφο διευκρινήσεων που αποστείλαμε στην αρμόδια επιτροπή, καθώς η αναθέτουσα απαιτούσε στην κοστολόγηση και την παρακράτηση φόρου 8%, η εταιρεία μας συμπεριέλαβε στην κοστολόγησή της επιπλέον και την παρακράτηση αυτή. Δεδομένου ότι η παρακράτηση φόρου δεν συνιστά «κράτηση» υπέρ δημοσίου ή υπέρ τρίτων, αλλά εμπίπτει στις φορολογικές υποχρεώσεις του αναδόχου, έχει προσωρινό χαρακτήρα και με τη λήξη του οικονομικού έτους και την εκκαθάριση της φορολογικής δήλωσης του αναδόχου επιστρέφεται στον ανάδοχο, το ποσό της παρακράτησης φόρου που θα μας επιστραφεί θα είναι ικανό να καλύψει όποιες ενδεχόμενες ανάγκες προκύψουν για το ίδιο έτος της πληρωμής ή για το επόμενο του συγκεκριμένου έργου, αφού το ποσό της επιστροφής θα αποτελεί εργολαβικό όφελος και μπορεί να χρησιμοποιηθεί, εφόσον αυτό απαιτηθεί, για την άρτια εκτέλεση του έργου. Συμπερασματικά, βάσει των ανωτέρω, προκύπτει ότι, η εταιρεία μας και κονδύλι διοικητικού κόστους έχει υπολογίσει, το οποίο σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί χαμηλό, αλλά και όποιο ενδεχόμενο επιπλέον κόστος διοικητικής φύσης ίσως προκύψει, βάσει της εμπειρίας, της χρηματοοικονομικής της επάρκειας, αλλά και της επιστροφής της παρακράτησης φόρου 8%, [καθότι οι υποχρεώσεις μας στην ΑΑΔΕ είναι εξοφλημένες και κάθε παρακρατηθείς φόρος θα μας επιστραφεί σε ευρώ, βλ. φορολογική ενημερότητα και φορολογική εικόνα της εταιρείας μας όπου αποδεικνύεται πως όλες οι υποχρεώσεις μας έναντι της ΑΑΔΕ είναι πλήρως εξοφλημένες δύναται να καλυφθεί άμεσα και έγκαιρα

διασφαλίζοντας την εύρυθμη εκτέλεση του έργου, επομένως ο λόγος αυτός απόρριψης της προσφοράς μας είναι απαράδεκτος και καταχρηστικός, ως εκ τούτου η προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας πρέπει να ακυρωθεί ως προς το σκέλος του λόγου αυτού της αναιτιολόγητης απόρριψης της προσφοράς μας. II. Ως προς τις επιμέρους αναλύσεις των ποσών της οικονομικής προσφοράς Η εταιρεία μας, λαμβάνοντας υπόψη του όρους και τα υποδείγματα των πινάκων οικονομικής προσφοράς που τίθεντο στην Διακήρυξη, υπολόγισε με λεπτομέρεια όλα τα κόστη ανά τμήμα σε μηνιαία και σε ετήσια βάση, ενώ στην αρχή του πίνακα αναγράφει και το συνολικό ποσό όλης της διάρκειας του έργου. Σε κάθε περίπτωση, ο λόγος αυτός αποκλεισμού μας είναι καταχρηστικός, αφενός μεν διότι, με μία απλή μαθηματική πράξη, ο καθένας μπορεί να υπολογίσει το συνολικό προσφερόμενο ποσό της χρονικής περιόδου του κάθε Τμήματος, εφόσον έχουμε υπολογίσει και αναγράψει τόσο το μηνιαίο, όσο και το ετήσιο τίμημα ανά Τμήμα, το οποίο τίμημα (μηνιαίο και ετήσιο), με δεδομένο ότι δεν υπάρχει καμία διαφοροποίηση των αναγκών του καθαρισμού από μήνα σε μήνα και από έτος σε έτος σε κάθε τμήμα, είναι ξεκάθαρο, πλήρως ορισμένο, σαφές, δίχως να υπερβαίνει τον προϋπολογισμό του συνόλου της σύμβασης ή των επιμέρους τμημάτων, και με μία απλή πρόσθεση προκύπτει και το συνολικό με σαφήνεια, αφετέρου δε διότι, η απαίτηση αυτή, η οποία τέθηκε με διευκρίνιση εκ των υστέρων από την αρμόδια επιτροπή, έχει πλέον αποδυναμωθεί και δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη ως κριτήριο διαμόρφωσης της συνολικής προσφερόμενης τιμής, αφού η διάρκεια του έργου έχει μειωθεί κατά πολύ, καθότι, βάσει της διακήρυξης, ενώ ως ημερομηνίες έναρξης ήταν: Τμήμα 1 - ... : 1-11-2020, Τμήμα 2 - ... : 1-11-2020 και 15-12-2020, Τμήμα 3 - ... : 1-11-2020 και 15-12-2020, Τμήμα 4 - ... : 1-11-2020 και 15-12-2020, Τμήμα 5 - ... : 1-11-2020 και 15-12-2020 και μέχρι την 31.12.2022, πλέον είναι άγνωστη η ημερομηνία έναρξης της κάθε σύμβασης αλλά με δήλη ημερομηνία λήξης, γεγονός που σημαίνει πως ήδη η συνολική διάρκεια της σύμβασης που θα υπογραφεί είναι κατά πολύ μικρότερη από αυτή της διακήρυξης και το τελικό τίμημα θα είναι μικρότερο από το συνολικό που ζητάει η αναθέτουσα ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ ΕΡΧΕΤΑΙ ΣΕ ΑΝΤΙΘΕΣΗ ΚΑΙ ΜΕ ΕΤΕΡΗ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΙΔΙΑΣ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ στο με Αρ. Πρωτ.: ... έγγραφό της απευθυνόμενο προς «Κάθε ενδιαφερόμενο Οικονομικό Φορέα»,

όπου αναφέρει : «Σας γνωρίζουμε ότι, στην οικεία διακήρυξη, ο υπολογισμός του ελάχιστου εργατικού κόστους έχει γίνει σε ετήσια βάση συμπεριλαμβάνοντας πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές του έτους. Για το διάστημα που αναφέρεστε, ήτοι από 15/12/2020 έως 31/12/2020 το ελάχιστο κόστος έχει υπολογιστεί αναλογικά ως προς το ετήσιο, με αποτέλεσμα το εν λόγω κόστος να μην διαφοροποιείται ως προς το ύψος αυτού. Οι ανωτέρω διευκρινίσεις παρακαλούμε να ληφθούν υπόψη από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς κατά τη σύνταξη των προσφορών τους». Από την ανωτέρω διευκρίνηση προκύπτει ότι η ίδια η αναθέτουσα έθεσε κανόνες τους οποίους τηρήσαμε επ' ακριβώς και παρόλα αυτά, εντελώς καταχρηστικά, μας απέκλεισε. Ως προς τούτο παραθέτουμε ότι στο άρθρο 173 του Αστικού Κώδικα ορίζεται ότι: «Κατά την ερμηνεία της δήλωσης βουλήσεως αναζητείται η αληθινή βούληση χωρίς προσήλωση στις λέξεις», στο άρθρο 200 αυτού ότι: «Οι συμβάσεις ερμηνεύονται όπως απαιτεί η καλή πίστη, αφού ληφθούν υπόψη και τα συναλλακτικά ήθη». Συναφώς και ειδικά επί της εφαρμογής του άρθ. 173 ΑΚ στο πεδίο των διοικητικών συμβάσεων έχει *ad hoc* κριθεί ότι οι διατάξεις των άρθρων 173, 200, 288 και 388 του Αστικού Κώδικα, στις οποίες αποτυπώνεται η γενική αρχή της καλής πίστης, εφαρμόζονται μόνο συμπληρωματικώς στις διοικητικές συμβάσεις, και δη στις περιπτώσεις που το ανακύπτον ζήτημα δεν αντιμετωπίζεται από τις ειδικές για την εκτέλεση των συμβάσεων αυτών διατάξεις (ΣτΕ 1039/2018, ΣτΕ 1066/2014, 4430/2013, 3006/2013, 708/2010, 2508/2008). Επίσης έχει κριθεί ότι κατά το στάδιο εξέλιξης του διαγωνισμού οποιαδήποτε ασάφεια μπορεί να καλυφθεί με τις συνήθεις ερμηνευτικές μεθόδους (ΔΕφΑθ. Ασφ. 561/2013). Σε κάθε περίπτωση, όμως, τυχόν ασάφειες ή πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων ευκαιριών (ΣτΕ ΕΑ 423, 424, 425/2011). Τέλος, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, παρόλο που στην αρχή του πίνακα της οικονομικής προσφοράς έχουμε αναγράψει το σύνολο της δαπάνης και ο λόγος αποκλεισμού μας αφορά στην ουσία μόνο μία επουσιώδη παράλειψη μίας απλής μαθηματικής πράξης εκ των ήδη αναφερθέντων, αναλυθέντων και προσφερθέντων ποσών, η συμπλήρωση της οποίας δεν θα προσέθετε νέα στοιχεία και ούτε θα αλλοίωνε ή θα επηρέαζε την οικονομική μας προσφορά ή την προσφερόμενη τιμή μας, σύμφωνα με πάγια



νομολογία, ενόψει της αρχής της τυπικότητας, που διέπει τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να καλεί τους προμηθευτές να συμπληρώσουν τα νομίμως, καταρχήν, υποβληθέντα δικαιολογητικά ή να παρέχουν σχετικές διευκρινίσεις αλλά όχι να αναπληρώσουν μη υποβληθέντα ή μη νομίμως υποβληθέντα δικαιολογητικά (ΣτΕ 2454/09, ΕΑ ΣτΕ 457, 364/09, 738/09, 180/09, 567/08, 3075/08, 307/07, ΔΕφΑΘ 271/2011) πολλώ δε μάλλον όταν επίκειται αποκλεισμός (όπως και έγινε) η αναθέτουσα έχει την υποχρέωση να ζητήσει επιπλέον διευκρινήσεις βάσει της παρ. 5 του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016 που ρητώς αναφέρει ότι «5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, αν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς». Συμπερασματικά, ο λόγος αυτός αποκλεισμού μας, είναι εντελώς απαράδεκτος, καταχρηστικός και άνευ ουσίας αφού, ο επιπλέον αυτός υπολογισμός δεν εξυπηρετεί την σύμβαση, δεν προάγει τον ανταγωνισμό ούτε την διαφάνεια, δεν προσθέτει κάποιο σημαντικό όρο ή δεδομένο που εξυπηρετεί το έργο και μάλιστα επί ποινή αποκλεισμού, δεν προσθέτει νέα στοιχεία που επηρεάζουν την ήδη διαμορφωμένη προσφερόμενη τιμή η οποία παραμένει η ίδια, δεν εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον αλλά τέθηκε εκ των υστέρων από την επιτροπή αποκλειστικά και μόνο για την δική της διευκόλυνση και όχι για λόγους που εξυπηρετούν την διαδικασία του διαγωνισμού, την εκτέλεση της σύμβασης και το δημόσιο συμφέρον. Επομένως, βάσει όλων των ανωτέρω, τυγχάνει πρόδηλο το γεγονός ότι η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί και για αυτόν τον λόγο και μόνο ως προς το σκέλος απόρριψης της προσφοράς μας».

9. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή με τις ως άνω απόψεις της υποστηρίζει ότι «Με τον πρώτο λόγο της με γενικό αριθμό κατάθεσης Α.Ε.Π.Π. 363/2021 προδικαστικής προσφυγής του οικονομικού φορέα με δ.τ. ..., υποστηρίζεται ότι δεν θα έπρεπε να απορριφθεί η οικονομική προσφορά του λόγω του χαμηλού διοικητικού κόστους. Ο λόγος αυτός της προδικαστικής προσφυγής της εταιρείας ... είναι προδήλως αβάσιμος και απορριπτέος και αυτό διότι: Κατά τον έλεγχο των οικονομικών προσφορών των συμμετεχόντων εταιρειών η Αρμόδια Επιτροπή Διαγωνισμού διαπίστωσε ότι, η προσφεύγουσα εταιρεία στις οικονομικές της προσφορές και για τα πέντε (5) Τμήματα έχει

προβεί στην παρουσίαση χαμηλού διοικητικού κόστους. Εν συνεχεία, η αρμόδια Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού, βάσει του άρθρου 102 «Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών (άρθρο 56 παρ. 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» του ν. 4412/2016, προέβη σε αίτημα παροχής διευκρινίσεων (σχετ. το με αριθμ. Πρωτ. ...διαβιβαστικό της Δ/σης Οικονομικής Διαχείρισης του Πανεπιστημίου ...). Η προσφεύγουσα εταιρεία με το με αριθμ. Πρωτ. Π.Θ. ...έγγραφό της επικαλέστηκε ότι θα καλύψει το χαμηλό διοικητικό κόστος από την επιστροφή του φόρου εισοδήματος 8% κατά την εκτέλεση της εν λόγω σύμβασης (και όχι από με τα λοιπά έργα που εκτελεί σε άλλους φορείς, το οποίο αναφέρει μόνο στην προδικαστική προσφυγή). Η εξήγηση αυτή δεν έγινε αποδεκτή από την Επιτροπή και αυτό διότι η επιστροφή φόρου κατά την εκτέλεση της εν λόγω σύμβασης υπερβαίνει χρονικά την χρονική περίοδο εκτέλεσης του έργου. Συγκεκριμένα, για το έτος 2020 το οποίο έχει παρέλθει, και αποδέχεται άλλωστε και η προσφεύγουσα εταιρεία τόσο στο με αριθμ. πρωτ. ...έγγραφό της όσο και στο δεύτερο λόγο της επίμαχης προδικαστικής προσφυγής, δεν θα υπάρχει φόρος εισοδήματος 8% για να μπορεί να καλύψει με αυτό το διοικητικό κόστος του έτους 2021. Επιπρόσθετα, στην προσφυγή της η προσφεύγουσα δηλώνει ότι ο φόρος εισοδήματος 8% θα της επιστραφεί διότι είναι φορολογικά ενήμερη στην μέχρι στιγμής οικονομική της δραστηριότητα. Ωστόσο, κατά την εκτέλεση της σύμβασης η παρούσα οικονομική κατάσταση της προσφεύγουσας είναι δυνατό να μεταβληθεί και ο φόρος εισοδήματος 8% να συμψηφιστεί με τυχόν υποχρεώσεις φορολογικές και μη, και όχι να επιστραφεί. Υποβολή ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς, εφόσον δεν αιτιολογείται επαρκώς, νοθεύει τον ανταγωνισμό και πλήττει την αρχή της ισότητας των συμμετεχόντων στους δημόσιους διαγωνισμούς, καθώς με τον τρόπο αυτό αποκλείονται οι λοιποί συμμετέχοντες κατά το στάδιο της οικονομικής αξιολόγησης από τον διαγωνιζόμενο εκείνον, ο οποίος προσφέρει τις υπηρεσίες του αντί ασυνήθιστα χαμηλού τιμήματος, αναφορικά με τα κρατούντα στην αγορά για το οικείο είδος υπηρεσιών. Επίσης, η υποβολή της προσφοράς αυτής δύναται να πλήξει και το δημόσιο συμφέρον, στο μέτρο που ο ανάδοχος που έχει υποβάλει ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά και έχει επιτύχει την υπέρ αυτού κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού, ενδέχεται, κατά λογική ακολουθία, να επιχειρήσει κατά την εκτέλεση των υπηρεσιών να καλύψει τη ζημία που

υφίσταται λόγω του ασυνήθιστα χαμηλού τιμήματος που λαμβάνει, με μείωση της ποιότητας ή και της ποσότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (βλ. πράξη 240/2007 VI Τμ. Ε.Σ.). Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται στην επίμαχη προσφυγή της ότι η Αναθέτουσα Αρχή με τη διακήρυξη της δεν όρισε συγκεκριμένο ποσό ή ποσοστό που πρέπει επί ποινής απόρριψης να υπολογίσουν οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς. Όντως η Αναθέτουσα αρχή δεν είχε ορίσει συγκεκριμένο ποσό ή ποσοστό ωστόσο αναφέρουμε ότι με το αριθμ. πρωτ. ...έγγραφο της με θέμα: Διευκρινίσεις στην με αριθμ. πρωτ. ... διακήρυξη για την Ανάδειξη Αναδόχου/ων στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του Πανεπιστημίου ... για τα έτη 2020, 2021 & 2022 με αριθμ. συστήματος ... στο ΕΣΗΔΗΣ (σχετ. το με αριθμ. πρωτ. Π.Θ. ...ερώτημα του Οικονομικού φορέα ... και το με αριθμ. Πρωτ. Π.Θ. ...ερώτημα του Οικονομικού φορέα ....) «.....Αναφορικά με το δεύτερο ερώτημα της εταιρείας ... Το 3% στο Διοικητικό κόστος και το 2% στο εργολαβικό κέρδος δεν είναι δεσμευτικά αλλά ενδεικτικά ωστόσο τα προσφερόμενα ποσά των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων τόσο στο Διοικητικό κόστος όσο και στο εργολαβικό κέρδος δεν θα πρέπει να ξεπερνούν τα ανωτέρω ποσοστά.....». Επιπρόσθετα, στην οικεία διακήρυξη και ειδικότερα στην παράγραφο ...Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά»/Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών» καθώς και στο υπόδειγμα της οικονομικής προσφοράς ορίζεται ρητά «.....Στην προσφορά τους, οι συμμετέχοντες, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων.....». Επειδή κάθε οικονομικός φορέας σύμφωνα με τον νόμο και την διακήρυξη οφείλει να περιλάβει ήτοι να συνυπολογίσει και να δηλώσει στην προσφορά του όλες τις νόμιμες υπέρ Δημοσίου κρατήσεις που θα επιβαρύνουν το εργολαβικό αντάλλαγμα, και εν συνεχεία -εφόσον του ανατεθεί η προμήθεια - να καταβάλει την επίμαχη νόμιμη επιβάρυνση υπέρ Δημοσίου όπως τότε θα προκύπτει σε κάθε τιμολόγηση. Συνεπώς ο οικονομικός φορέας-ανάδοχος θα επιβαρύνεται με το ποσόν της προκαταβολής του φόρου 8% υπέρ του Δημοσίου κατά την εκτέλεση της σύμβασης και την τιμολόγηση των υπηρεσιών του. Η υποχρέωση αυτή αποσκοπεί στη διασφάλιση με αδιαμφισβήτητο και αδιάβλητο τρόπο της αντικειμενικότητας στην ανάθεση των υπηρεσιών και υπαγορεύεται προφανώς

από την ανάγκη εξάλειψης κάθε ενδεχόμενης ασάφειας κατά τη σύνταξη των οικονομικών προσφορών, τυχόν ύπαρξη της οποίας οδηγεί σύμφωνα με τη διακήρυξη σε απόρριψη της προσφοράς ως απαράδεκτης (πρβλ. ΣΤΕ 563/2008 σκ. 4, ΕΑ ΣΤΕ 446/2009, 840/2008). Άλλωστε, η μη συμπερίληψη του ως άνω παρακρατούμενου φόρου 8% στην προσφερόμενη τιμή καθιστά τις οικονομικές προσφορές της εταιρείας αυτής ζημιογόνους, δεδομένου ότι οι οικονομικές της προσφορές είναι μη νόμιμες, καθώς υπολείπονται του ελάχιστου νόμιμου, σύμφωνα με τα δηλωθέντα ποσά της εν λόγω εταιρείας. Και τούτο διότι εάν αφαιρεθεί η κράτηση του 8% από το εργολαβικό όφελος που έχει δηλώσει, τότε το υπολειπόμενο ποσό των προσφορών της δεν θα καλύπτει το εργατικό κόστος των εργαζομένων της και για το λόγο αυτό παραβιάζει κατάφωρα την εργατική αλλά και ασφαλιστική νομοθεσία. Επειδή, οι εταιρίες παροχής υπηρεσιών φύλαξης/καθαριότητας, θα πρέπει, κατά την ρητώς εκπεφρασμένη με τις διατάξεις του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010 βούληση του νομοθέτη, να υπολογίζουν κατά τη σύνταξη της Προσφοράς τους εύλογο (και κατά συνεκδοχή ελέγχιμο από τις αναθέτουσες αρχές, με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής και τις παρεχόμενες από τις προσφέρουσες εταιρείες εξηγήσεις), ποσοστό διοικητικού κόστους και εργολαβικού κέρδους (ΣΤΕ 198/2013, ΔΕφ Θεσσαλ. 344/2012, ΕλΣυν VI Τμ. 150/2014). Επισημαίνεται ότι το ποσό του διοικητικού κόστους και εργολαβικού κέρδους είναι εύλογο, με τέτοιο τρόπο ώστε να καλύπτονται στοιχειωδώς οι λειτουργικές ανάγκες εκτέλεσης της υπό σύναψη σύμβασης και μην καθίσταται αυτή ζημιογόνος. Επειδή, η οικονομική προσφορά διαγωνιζόμενου σε διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης για υπηρεσίες φύλαξης/καθαριότητας, δεν μπορεί, κατά την κοινή αντίληψη, να συντίθεται μόνο από το κόστος της μισθοδοσίας του προσωπικού που θα ασχοληθεί στην παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών, αλλά θα πρέπει να περιλαμβάνει και το λειτουργικό (διοικητικό) κόστος, καθώς επίσης και να καταλείπει και κάποιο περιθώριο κέρδους, ώστε να μην θέτει σε κίνδυνο την εκτέλεση της σχετικής συμβάσεως (Αποφάσεις ΕΑ 675/2002, 272/2008, 1257, 1262, 1297 και 1299/2009, 970/2010 κ.λ.π.). Επειδή ρητά ορίζεται στην οικεία διακήρυξη ότι «...Σε κάθε περίπτωση, η αξιολόγηση των προσφορών θα πραγματοποιηθεί χωριστά για κάθε ένα από τα 5 τμήματα της σύμβασης....». Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι στις οικονομικές τους προσφορές θα πρέπει οι οικονομικοί

φορείς ανά Τμήμα, για την οικεία διακήρυξη, να συμπεριλαμβάνουν τόσο την παρακράτηση του φόρου 8%, την οποία ναι μεν έχει συμπεριλάβει η προσφεύγουσα αλλά στην προκειμένη περίπτωση θα χρησιμοποιήσει για να καλύψει το διοικητικό κόστος της κατά την εκτέλεση της σύμβασης, όσο και ένα εύλογο διοικητικό κόστος, όπου να καλύπτει τα επιμέρους κοστολογήσιμα στοιχεία της διακήρυξης, όπως είναι η έκδοση εγγυητικής επιστολής συμμετοχής και καλής εκτέλεσης, έξοδα δημοσιεύσεων, κ.α. Επομένως, με βάση τα ανωτέρω είναι απαράδεκτος και ουσία αβάσιμος ο 1<sup>ος</sup> λόγος της προδικαστικής προσφυγής της προσφεύγουσας ανωνύμου εταιρείας και γι' αυτόν τον λόγο θα πρέπει ν' απορριφθεί, αιτούμενο προς τούτο το Εκπαιδευτικό μας Ίδρυμα. Επί του δεύτερου λόγου προσφυγής: Με τον δεύτερο λόγο της με γενικό αριθμό κατάθεσης Α.Ε.Π.Π. 363/2021 προδικαστικής προσφυγής του οικονομικού φορέα με δ.τ. ..., υποστηρίζεται ότι η Αναθέτουσα Αρχή καταχρηστικώς απέρριψε τις οικονομικές προσφορές της προσφεύγουσας καθώς οι επιμέρους αναλύσεις των ποσών είναι σε ετήσια βάση και όχι για το σύνολο της χρονικής περιόδου του Τμήματος. Ο λόγος αυτός της προδικαστικής προσφυγής της εταιρείας ... είναι προδήλως αβάσιμος και απορριπτέος και αυτό διότι λαμβάνοντας υπόψη: Α. τους όρους της οικείας διακήρυξης και ειδικότερα την παράγραφο ...Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών με την οποία ρητά ορίζονται τα κάτωθι: «.....Η Οικονομική Προσφορά υποβάλλεται ηλεκτρονικά, επί ποινή απορρίψεως, στον (υπό) φάκελο «Οικονομική Προσφορά». Η οικονομική προσφορά, συντάσσεται συμπληρώνοντας την αντίστοιχη ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος. Στην συνέχεια, το σύστημα παράγει σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο, σε μορφή pdf, το οποίο υπογράφεται ψηφιακά και υποβάλλεται από τον προσφέροντα. Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος και του παραγόμενου ψηφιακά υπογεγραμμένου ηλεκτρονικού αρχείου πρέπει να ταυτίζονται. Σε αντίθετη περίπτωση, το σύστημα παράγει σχετικό μήνυμα και ο οικονομικός φορέας καλείται να παράγει εκ νέου το ηλεκτρονικό αρχείο pdf. Εφόσον η οικονομική προσφορά δεν έχει αποτυπωθεί στο σύνολό της στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του συστήματος, ο οικονομικός φορέας επισυνάπτει ψηφιακά υπογεγραμμένα τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία. Συγκεκριμένα, οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να

επισυνάψουν στον (υπο)φάκελο “Οικονομική προσφορά”: α) την ηλεκτρονική οικονομική προσφορά του, όπως αυτή εξάγεται από το σύστημα, ψηφιακά υπογεγραμμένη και β) την οικονομική του προσφορά του Υποδείγματος του Παραρτήματος Β της παρούσας διακήρυξης σε μορφή pdf, επίσης ψηφιακά υπογεγραμμένο. Το υπόδειγμα της οικονομικής προσφοράς ανά Τμήμα του Παραρτήματος Β θα είναι αναρτημένο σε επεξεργάσιμη μορφή στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού. Αναλυτικότερα Στην ηλεκτρονική οικονομική προσφορά η οποία θα συμπληρωθεί από τους οικονομικούς φορείς στην αντίστοιχη ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος (ΕΣΗΔΗΣ), λόγω της ύπαρξης πέντε (5) τμημάτων για τα οποία μπορεί να υποβληθούν προσφορές από τους οικονομικούς φορείς, η τιμή που θα δοθεί θα αφορά στο κόστος του συνόλου των υπηρεσιών προ ΦΠΑ του Τμήματος για το οποίο υποβάλλεται προσφορά. Επισημαίνεται ότι το εκάστοτε ποσοστό Φ.Π.Α. επί τοις εκατό, της ανωτέρω τιμής θα υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα. Εν ολίγοις, στην ηλεκτρονική προσφορά του κάθε Τμήματος της παρούσης δεν θα απεικονίζονται αναλυτικά ανά δομή τα κόστη για τις απαιτούμενες υπηρεσίες αλλά το συνολικό κόστος των δομών για τις απαιτούμενες υπηρεσίες του κάθε Τμήματος. Παράδειγμα για την οικονομική προσφορά στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, ήτοι ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος (ΕΣΗΔΗΣ): Στο Τμήμα 2 – ... και για το συνολικό αριθμό των δομών του εν λόγω Τμήματος, ήτοι δύο (2) δομές: δομή ... και δομή Πρώην ΤΕΙ ..., έχει εισαχθεί η τιμή των 711.131,43€ του Τμήματος άνευ ΦΠΑ. Συνεπώς, εάν η προσφερόμενη τιμή για το σύνολο των δομών του Τμήματος 2 ενός οικονομικού φορέα είναι π.χ. 710.000,00 προ ΦΠΑ (όπως το σύνολο στην αναλυτική του οικονομική προσφορά του υποδείγματος Β, προ ΦΠΑ) θα πρέπει να εισάγει την τιμή των 710.000,00€ στον ηλεκτρονικό τόπο. Επιπλέον, ο προσφέρων επισυνάπτει υποχρεωτικά σε ξεχωριστό ηλεκτρονικό αρχείο, το οποίο θα είναι ψηφιακά υπογεγραμμένο, το υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς που περιλαμβάνεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β–ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ της παρούσας διακήρυξης, και το οποίο θα αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της σύμβασης που θα υπογραφεί σε περίπτωση κατακύρωσης, Σε αυτό θα απεικονίζονται τα προσφερόμενα κόστη ανά δομή (όπως αυτές έχουν οριστεί από το Πανεπιστήμιο ...) του κάθε Τμήματος. Σημείωση. Η ηλεκτρονική οικονομική προσφορά του συστήματος καθώς και η

## Αριθμός απόφασης: 663/2021

οικονομική προσφορά του Υποδείγματος στο Παράρτημα Β της παρούσης θα πρέπει να έχει ίδιο συνολικό κόστος των υπηρεσιών προ ΦΠΑ ανά Τμήμα. Σε περίπτωση ύπαρξης διαφορών μεταξύ αυτών θα υπερισχύσει η οικονομική προσφορά του Υποδείγματος του Παραρτήματος Β της παρούσης. Η οικονομική προσφορά δεν θα πρέπει να ξεπερνά τον ενδεικτικό προϋπολογισμό ανά αυτοτελές Τμήμα ούτε και τον ενδεικτικό προϋπολογισμό της κάθε δομής, όπως αυτές περιγράφονται ως κάτωθι, του κάθε αυτοτελούς Τμήματος. Υπέρβαση του προϋπολογισμού συνεπάγεται τον αποκλεισμό της προσφοράς.

Ο αριθμός των δομών(\*) ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΜΩΝ

ανά Τμήμα έχει ως

ακολουθως: ΤΜΗΜΑ

- |       |               |
|-------|---------------|
| 1 - ■ | Μία (1) Δομή  |
| 2 - ■ | Δύο (2) Δομές |
| 3 - ■ | Δύο (2) Δομές |
| 4 - ■ | Δύο (2) Δομές |
| 5 - ■ | Δύο (2) Δομές |

(\*) επίσης περιγράφονται και στην παράγραφο ...«Διάρκεια Σύμβασης» της παρούσας διακήρυξης. Επιπλέον, οι συμμετέχουσες εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, επί ποινή αποκλεισμού, υποχρεούνται να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα στοιχεία του άρθρου 68 παρ. 1 του ν.3863/2010, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρ.22 του ν 4144/2013: α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο. β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας. γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. στ) τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο . Τα ανωτέρω στοιχεία, επί ποινή αποκλεισμού, εξειδικεύονται σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους. Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο κατακύρωσης [Η κατακύρωση της σύμβασης κατά τη διαδικασία της παρούσας σύμβασης (διαγωνισμός) θα γίνει με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής (χαμηλότερη) ανά αυτοτελές Τμήμα και στο σύνολο αυτού και η οποία θα

προκύπτει βάσει των όρων της οικείας διακήρυξης και των σχετικών διατάξεων νόμου καθώς και όπως ορίζεται κατωτέρω: Η τιμή της παρεχόμενης υπηρεσίας δίνεται σε ευρώ. Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Ο ΦΠΑ θα βαρύνει το Πανεπιστήμιο. Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ. Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και δεν αναπροσαρμόζονται. Στην προσφορά τους, οι συμμετέχοντες, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. Για τη σύνταξη της οικονομικής προσφοράς και τον υπολογισμό των επιμέρους στοιχείων αυτής, ως χρονική διάρκεια παροχής των υπηρεσιών λογίζεται η χρονική περίοδος όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο ...«Διάρκεια Σύμβασης» της παρούσης, εφόσον αφαιρεθούν τα Σάββατα και οι Κυριακές και περιλαμβάνει μόνον τις εργάσιμες ημέρες κατά τις οποίες θα παρέχει τις υπηρεσίες καθαρισμού ο ανάδοχος και με βάση τις οποίες υποβάλλει την προσφορά του. Τα υλικά καθαριότητας (απορρυπαντικά, απολυμαντικά, κ.α.) καθώς και τα είδη ατομικής υγιεινής (χαρτί υγείας, κρεμοσάπουνο, χειροπετσέτες) θα βαρύνουν το Πανεπιστήμιο ... Επισημαίνεται ότι η οικονομική προσφορά επί ποινή αποκλεισμού δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τόσο τα όρια του συνολικού ενδεικτικού προϋπολογισμού κάθε Τμήματος όσο και τα επιμέρους κόστη αυτού. Υπέρβαση αυτών συνεπάγεται τον αποκλεισμό της προσφοράς. Ο κάθε οικονομικός φορέας υποβάλλει προσφορά για το σύνολο ενός τμήματος ή περισσότερων τμημάτων της σύμβασης. Ο μέγιστος αριθμός ΤΜΗΜΑΤΩΝ της σύμβασης που μπορεί να ανατεθεί σε έναν προσφέροντα ορίζεται σε πέντε (5). Δεν γίνονται δεκτές προσφορές που αφορούν μέρος του συμβατικού αντικειμένου που αντιστοιχεί σε οποιοδήποτε από τα προαναφερόμενα τμήματα της οικείας διακήρυξης. Σε κάθε περίπτωση, η αξιολόγηση των προσφορών θα πραγματοποιηθεί χωριστά για κάθε ένα από τα 5 τμήματα της



σύμβασης και η κατακύρωση θα γίνει στο σύνολο του κάθε Τμήματος βάσει του κριτηρίου της παρούσης, ήτοι χαμηλότερη τιμή. Η συμμετοχή στο διαγωνισμό γίνεται με ευθύνη του υποψηφίου, η οποία συνεπάγεται πλήρη αποδοχή εκ μέρους του των όρων της παρούσας διακήρυξης. Οι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται πριν την υποβολή της προσφορών τους να επισκεφτούν της κτηριακές εγκαταστάσεις του Ιδρύματος προκειμένου να λάβουν γνώση αυτών προκειμένου να συντάξουν ορθά τις προσφορές τους. Η υποβολή προσφοράς τεκμαίρει την εκ μέρους του προσφέροντος πλήρη γνώση της διαμόρφωσης και κατάστασης των ως άνω χώρων. Επιθεώρηση των χώρων, μέχρι και πέντε (5) εργάσιμες μέρες πριν από την ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού, είναι δυνατή κατόπιν γραπτού αιτήματος προς στην Αναθέτουσα Αρχή Προσφορά η οποία δεν θα περιέχει τα ανωτέρω στοιχεία απορρίπτεται ως απαράδεκτη.....» Β. το με αριθμ. πρωτ. ...έγγραφο της Αναθέτουσας Αρχής με θέμα «Διευκρινίσεις στην με αριθμ. πρωτ. ... διακήρυξη για την ανάδειξη αναδόχου/ων στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του Πανεπιστημίου ... για τα έτη 2020, 2021 & 2022 με αριθμ. συστήματος ... στο ΕΣΗΔΗΣ», το οποίο απεστάλη σε όλους τους συμμετέχοντες στις 11/08/2020 12:54:30 μέσω της ενέργειας «Επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού συνοδευόμενο από τα ορθά Υποδείγματα Οικονομικής Προσφοράς ανά Τμήμα, σε συνέχεια του με αριθμ. πρωτ. Π.Θ. ...αιτήματος για παροχή διευκρινήσεων του οικονομικού φορέα με δ.τ. ...ορίζονταν ρητά: «....Αναφορικά με το ερώτημα με α/α 3 Εκ παραδρομής στα Υποδείγματα των οικονομικών προσφορών (στις σελίδες 94 έως 121) στην στήλη 5 έχει μείνει η λέξη «Ετήσιο Κόστος» αντί του ορθού «Συνολικό Κόστος» στο οποίο θα πρέπει οι συμμετέχοντες Οικονομικοί φορείς να δηλώσουν τα κόστη για όλη την διάρκεια της σύμβασης ανά δομή δηλ. είτε 26 μήνες (από 1/11/20 έως 31/12/22) ή 24,5 μήνες (από 15/12/20 έως 31/12/22)....» Γ. την παράγραφο της οικείας διακήρυξης ...Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης στην οποία ρητά ορίζεται στη σελίδα 13 αυτής: «....iii. Ενδεικτικά, η εκτιμώμενη αξία ανά δομή για ένα ολόκληρο έτος έχει υπολογιστεί, ως εξής....» και στην οποία ξεκάθαρα γίνεται αναφορά για το πώς η Αναθέτουσα Αρχή έχει υπολογίσει την εκτιμώμενη ετήσια αξία ανά δομή και όχι για το πώς οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να διαμορφώσουν τις οικονομικές του προσφορές για το σύνολο της χρονικής περιόδου του κάθε Τμήματος. Βάσει

των ανωτέρω προκύπτει με πλήρη σαφήνεια από το ίδιο το ρητό κανονιστικό πλαίσιο της διακήρυξης και των διευκρινίσεων της Αναθέτουσας Αρχής για το πώς θα έπρεπε να υποβάλλουν οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς, επί ποινή αποκλεισμού, τις οικονομικές τους προσφορές. Ο οικονομικός φορέας αν και χρησιμοποίησε το υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς (επανάληψη στο ορθό) το οποίο απεστάλη σε όλους τους συμμετέχοντες στις 11/08/2020 12:54:30 μέσω της ενέργειας «Επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού συνοδευόμενο από το αριθμ. πρωτ. ...έγγραφο της Αναθέτουσας Αρχής με θέμα «Διευκρινίσεις στην με αριθμ. πρωτ. ... διακήρυξη για την ανάδειξη αναδόχου/ων στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του Πανεπιστημίου ... για τα έτη 2020, 2021 & 2022 με αριθμ. συστήματος ... στο ΕΣΗΔΗΣ» σε συνέχεια του με αριθμ. πρωτ. Π.Θ. ...αιτήματος για παροχή διευκρινίσεων του οικονομικού φορέα με δ.τ. ...οι επιμέρους αναλύσεις των ποσών είναι σε ετήσια βάση και όχι για το σύνολο της χρονικής περιόδου του Τμήματος, το οποίο απαιτείται στο Υπόδειγμα της Οικονομικής Προσφοράς του. Στο πλαίσιο της τήρησης των αρχών της τυπικότητας, της αποφυγής των δυσμενών διακρίσεων και της ίσης μεταχείρισης που διέπουν τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι με μια απλή μαθηματική πράξη, ο καθένας μπορεί να υπολογίσει το συνολικό προσφερόμενο ποσό της χρονικής περιόδου του κάθε Τμήματος, θεωρείται αβάσιμος. Επιπρόσθετα, στη σελ. 11 της επίμαχης προδικαστικής προσφυγής η προσφεύγουσα δηλώνει ότι η Αναθέτουσα Αρχή είχε την υποχρέωση να ζητήσει επιπλέον διευκρινίσεις και στη σελ. 13 αυτής ότι η Αναθέτουσα Αρχή δεν ζήτησε ουδεμία διευκρίνιση βάσει της παρ. 5 του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 αλλά προτίμησε όλως καταχρηστικώς να απορρίψει την προσφορά της. Ο λόγος αυτός είναι αβάσιμος καθώς η αρμόδια Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού, βάσει του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, απέστειλε αίτημα παροχής διευκρινίσεων (σχετ. το με αριθμ. Πρωτ. 1...διαβιβαστικό της Δ/σης Οικονομικής Διαχείρισης του Πανεπιστημίου ...) από την προσφεύγουσα. Επομένως, με βάση τα' ανωτέρω είναι απαράδεκτος και ουσία αβάσιμος ο 2<sup>ος</sup> λόγος της προδικαστικής προσφυγής της προσφεύγουσας ανωνύμου εταιρείας και γι' αυτόν τον λόγο θα πρέπει ν' απορριφθεί, αιτούμενο προς τούτο το Εκπαιδευτικό μας Ίδρυμα.».

10. Επειδή, η πρώτη παρεμβαίνουσα προς αντίκρουση της προσφυγής

υποστηρίζει ότι «Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία ... (δ.τ. ...), η οποία εδρεύει στα ..., οδός ..., ως συμμετέχουσα δυνάμει της ... προσφοράς στον Ανοικτό Διεθνή Ηλεκτρονικό Διαγωνισμό για την ανάδειξη αναδόχου/ων στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του Πανεπιστημίου ..., και συγκεκριμένα στις πόλεις του ..., της ..., της ..., της ... και των ... για τα έτη 2020, 2021 και 2022, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής (χαμηλότερη) ανά Τμήμα και στο σύνολο αυτού, συνολικού προϋπολογισμού 2.084.477,68 €, πλέον Φ.Π.Α. 24%, δυνάμει της υπ' αριθμ. πρωτ. ... Διακήρυξης [αριθμός συστήματος διαγωνισμού: ...], υπέβαλε πλήρως, εμπροθέσμως και προσηκόντως προσφορά, συμβατή προς τη Διακήρυξη και το Νόμο, για όλα τα Τμήματα που αναφέρονται στη Διακήρυξη, ήτοι: ΤΜΗΜΑ 1: Καθαριότητα των χώρων του Πανεπιστημίου ... στον ... με εκτιμώμενη συνολική αξία 881.802,98 Ευρώ, συμπ. ΦΠΑ 24%. ΤΜΗΜΑ 2: Καθαριότητα των χώρων του Πανεπιστημίου ... στην ... με εκτιμώμενη συνολική αξία 329.371,65 Ευρώ, συμπ. ΦΠΑ 24%. ΤΜΗΜΑ 3: Καθαριότητα των χώρων του Πανεπιστημίου ... στην ... με εκτιμώμενη συνολική αξία 227.625,16 Ευρώ, συμπ. ΦΠΑ 24%. ΤΜΗΜΑ 4: Καθαριότητα των χώρων του Πανεπιστημίου ... στην ... με εκτιμώμενη συνολική αξία 946.372,87 Ευρώ, συμπ. ΦΠΑ 24%. ΤΜΗΜΑ 5: Καθαριότητα των χώρων του Πανεπιστημίου ... στα ... με εκτιμώμενη συνολική αξία 199.579,66 Ευρώ, συμπ. ΦΠΑ 24%. Η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία ... με την προσφυγή της στρέφεται κατά της απόφασης ...(θέμα ...) του Πρυτανικού Συμβουλίου του Πανεπιστημίου ... και του με αρ. πρωτ.: ...πρακτικού της αρμόδιας Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού με την οποία αποκλείστηκε η οικονομική της προσφορά. Η οικονομική προσφορά της εταιρείας «...» για όλα τα τμήματα είναι χαμηλότερη από την προσφορά της εταιρείας μας. Η εταιρεία μας έχει ήδη ασκήσει την με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης Α.Ε.Π.Π. 372/19.02.2021 προσφυγή ενώπιον της Αρχής σας κατά των εταιρειών Α) ... για όλα τα τμήματα Β) ...για τα τμήματα ..., ..., ..., ...Γ) ... για τα τμήματα ..., ... Σε περίπτωση αποδοχής της προσφυγής μας, η εταιρεία μας αναδεικνύεται συνεπώς προσωρινή ανάδοχος στον εν θέματι διαγωνισμό. Αντιθέτως, σε περίπτωση αποδοχής της προσφυγής της εταιρείας ... και ανεξαρτήτως της τύχης της δικής μας προσφυγής, η εν λόγω εταιρεία αναδεικνύεται προσωρινή ανάδοχος για τα ΤΜΗΜΑΤΑ 1 - ..., 2 - ..., 4 - ... και 5- .... Υποβάλλουμε,

συνεπώς, νομίμως και μετά προδήλου εννόμου συμφέροντος την παρούσα παρέμβαση, υποστηρίζοντας τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης αποκλειστικά και μόνο κατά το σκέλος που αποκλείει την προσφεύγουσα εταιρεία ... από το διαγωνισμό και στρεφόμενοι κατά της προσφοράς της, η οποία είναι απορριπτέα για τους ακόλουθους λόγους: 1. Χαμηλό διοικητικό κόστος I. Ως προ τα ανωτέρω επισημαίνουμε : Α) Η διακήρυξη απαιτούσε να αποτυπωθούν ξεχωριστά τα κονδύλια του διοικητικού κόστους, των αναλωσίμων και του εργολαβικού κέρδους. Β) Σύμφωνα με την απόφαση 6/2016, άλλα και με πλήθος άλλων αποφάσεων της ΕΑΑΔΗΣΥ, η αιτιολόγηση του ευλόγου χαρακτήρα του προσφερόμενου διοικητικού κόστους δεν μπορεί να γίνει με γενικές και αόριστες εξηγήσεις, όπως πράττει η προσφεύγουσα στη συγκεκριμένη περίπτωση. Γ) Ο διαγωνισμός αφορά την καθαριότητα πέντε διαφορετικών τμημάτων και θα κατακυρωθεί ανά τμήμα. Η εταιρεία ... θα έπρεπε λοιπόν ανά τμήμα να αιτιολογήσει το διοικητικό κόστος που υπολόγισε και να αποδείξει το εύλογο αυτού, το οποίο και δεν πράττει. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα υπολόγισε ανά τμήμα : i) για το 1ο τμήμα δήλωσε ετήσιο διοικητικό κόστος 28,56€ και μηνιαίο 2,38€ (28,56€/12 μήνες) και άρα για τους 26 μήνες (κτίρια Πανεπιστημίου ...) ποσό 61,88€ (2,38€ X 26 μήνες), για ένα έργο στο οποίο θα απασχοληθούν 26 άτομα. Το συγκεκριμένο ποσό δεν επαρκεί για να καλύψει ούτε καν τις δημοσιεύσεις του συγκεκριμένου τμήματος που, σύμφωνα με την διακήρυξη, βαρύνουν τον ανάδοχο, και ανέρχονται 224,78€ (διευκρίνιση 1). ii) για το 2ο τμήμα δήλωσε ετήσιο διοικητικό κόστος 82,38€ και μηνιαίο 6,865€ (82,38€ / 12 μήνες) και άρα για τους 26 μήνες (κτίρια Πανεπιστημίου ...) ποσό 178,49€ (6,865€ X 26 μήνες) και για τους 24,5 μήνες (κτίρια πρώην ΤΕΙ ...) ποσό 168,19€ (6,865 X 24,5 μήνες). Δηλαδή, για το τμήμα 2 δήλωσε συνολικό διοικητικό κόστος 346,68€ (178,49€ + 168,19 €). Το συγκεκριμένο ποσό δεν επαρκεί για να καλύψει ούτε καν τις δημοσιεύσεις του συγκεκριμένου τμήματος που σύμφωνα με τη Διακήρυξη βαρύνουν τον ανάδοχο και ανέρχονται σε ποσό 438,96€ (διευκρίνιση 1). iii) για το 4ο τμήμα δήλωσε ετήσιο διοικητικό κόστος 131,81€ και μηνιαίο 10,9842€ (131,81€/12 μήνες) και άρα για τους 26 μήνες (κτίρια Πανεπιστημίου ...) 285,59€ (10,9842€ X 26 μήνες) και δήλωσε ετήσιο διοικητικό κόστος 250,43€ και μηνιαίο 20,8692€ (250,43€ / 12 μήνες) και άρα για τους 24,5 μήνες (κτίρια πρώην ΤΕΙ ...) 511,29€ (20,8692€ X 24,5 μήνες). Δηλαδή για το τμήμα 4 δήλωσε συνολικό

## **Αριθμός απόφασης: 663/2021**

διοικητικό κόστος 796,88€ (285,59€ + 511,29 €). Οι δημοσιεύσεις για το εν λόγω τμήμα ανέρχονται σε 446,40€ (διευκρίνιση 1), που αν αφαιρεθεί από το δηλωθέν διοικητικό κόστος, απομένει το ποσό των 350,48€ (796,88€ - 446,40€), που σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί εύλογο για ένα έργο, στο οποίο θα απασχοληθούν 29 άτομα. iv) για το 5ο τμήμα δήλωσε ετήσιο διοικητικό κόστος 65,90€ και μηνιαία 5,4917€ (65,90€/12 μήνες) και άρα για τους 26 μήνες (κτίρια Πανεπιστημίου ...) 142,78€ (5,4917€X 26 μήνες) και δήλωσε ετήσιο διοικητικό κόστος 32,95€ και μηνιαία 2,74583€ (32,95€ /12 μήνες) και άρα για τους 24,5 μήνες (κτίρια πρώην ΤΕΙ ...) 67,27€ (2,74583 X 24,5 μήνες). Δηλαδή για το τμήμα 5 δήλωσε συνολικό διοικητικό κόστος 210,00€ (142,78€ + 67,27€). Το συγκεκριμένο ποσό δεν αρκεί για να καλύψει ούτε καν τις δημοσιεύσεις του συγκεκριμένου τμήματος που σύμφωνα με την διακήρυξη βαρύνουν τον ανάδοχο και ανέρχονται 446,40€ (διευκρίνιση 1). Στο διοικητικό κόστος, πέραν του κόστους των δημοσιεύσεων, περιλαμβάνονται οι δαπάνες έκδοσης και διατήρησης των εγγυητικών επιστολών συμμετοχής και καλής εκτέλεσης, το κόστος των στολών, του Ιατρού Εργασίας και Τεχνικού Ασφαλείας, της συντήρησης των μηχανημάτων, η διοικητική υποστήριξη του έργου (λογιστικές υπηρεσίες, δηλώσεις για το προσωπικό του έργου στην ΕΡΓΑΝΗ, στον ΕΦΚΑ, συλλογή απαιτούμενων δικαιολογητικών που απαιτούνται από την αναθέτουσα αρχή για την εξόφληση των τιμολογίων κ.τ.λ.), τα μέσα ατομικής προστασίας, η αναλογία ασφαλιστικού συμβολαίου, το κόστος απρόβλεπτων. Τα ανωτέρω κόστη αφορούν τις λειτουργικές απαιτήσεις του έργου και κάποια εξ αυτών είναι σε συνάρτηση με τα άτομα που θα απασχοληθούν. Θα πρέπει άρα να καλύπτονται με σαφήνεια από το δηλωθέν διοικητικό κόστος. δ) Ο ισχυρισμός της εταιρείας ότι εκτελεί άλλα έργα που θα καλύψουν τις απαιτήσεις του διοικητικού κόστους του εν λόγω έργου είναι ανεδαφικός, καθώς κάποια κόστη του διοικητικού αφορούν αποκλειστικά το συγκεκριμένο έργο (π.χ. εγγυητικές επιστολές, ιατρός και τεχνικός ασφαλείας, στολές, μέσα ατομικής προστασίας κ.τ.λ.). Επίσης ακόμα και για τα επιμέρους ποσά του διοικητικού κόστους που είναι κοινά (π.χ. διοικητικό προσωπικό, ασφαλιστήριο κ.τ.λ.), από κανένα σημείο της προσφυγής της δεν προκύπτει ότι το διοικητικό κόστος, που έχει υπολογίσει στα αναφερόμενα έργα, είναι τόσο υψηλό, ώστε να μπορούν να καλύψουν και το κόστος του παρόντος έργου. Εξάλλου, από τα αποσπάσματα των

συμβάσεων που καταθέτει δεν προκύπτει το ποσό του διοικητικού κόστους που έχει υπολογίσει στα εν λόγω έργα. ε) Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η παρακράτηση φόρου 8% θα της επιστραφεί, καθώς έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της στην ΑΑΔΕ, επισυνάπτοντας τρέχουσα φορολογική ενημερότητα. Η παρακράτηση φόρου 8%, ωστόσο, δεν αντιστοιχεί σε τωρινή φορολογική υποχρέωση, αλλά θα συμψηφιστεί στη φορολογική δήλωση της εταιρείας την επόμενη χρονιά, από την οποία γίνεται η παρακράτηση. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 68 παρ. 3 του Ν. 4172/2013 (ΦΕΚ Α 167) Φορολογία εισοδήματος, επείγοντα μέτρα εφαρμογής του ν. 4046/2012, του ν. 4093/2012 και του ν. 4127/2013 και άλλες διατάξεις: «Υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων «και καταβολή του φόρου [...] 3. Ο φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων υπολογίζεται με βάση την ετήσια φορολογική δήλωση του φορολογούμενου και το ποσό της φορολογικής οφειλής καθορίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 31 και 32 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, κατόπιν έκπτωσης: α) του φόρου που παρακρατήθηκε, β) του φόρου που προκαταβλήθηκε, γ) του φόρου που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή σύμφωνα με το άρθρο 9. Σε περίπτωση που το ποσό του φόρου που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε είναι μεγαλύτερο από τον οφειλόμενο φόρο, η επιπλέον διαφορά επιστρέφεται.». Σύμφωνα με το άρθρο 42 του Ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α 170) Φορολογικές διαδικασίες και άλλες διατάξεις: «Επιστροφή φόρου 1. Εάν ο φορολογούμενος δικαιούται επιστροφή φόρου, η Φορολογική Διοίκηση, αφού συμψηφίσει τους οφειλόμενους από τον φορολογούμενο φόρο με το ποσό προς επιστροφή, προβαίνει στην επιστροφή της τυχόν προκύπτουσας διαφοράς. 2. Το επιστρεπτέο ποσό καταβάλλεται στον φορολογούμενο εντός ενενήντα (90) ημερών από την υποβολή έγγραφου αιτήματος του φορολογούμενου, εκτός εάν προβλέπεται μικρότερο χρονικό διάστημα από άλλη διάταξη της φορολογικής νομοθεσίας.». Κατά την εκκαθάριση του φόρου που ενεργείται στο συνολικό ετήσιο εισόδημα νομικού προσώπου, έπειτα από την υποβολή της φορολογικής του δήλωσης, εκπίπτει από το φόρο που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα, ο φόρος του εισοδήματος που είχε παρακρατηθεί και αφορά το ίδιο οικονομικό έτος. Επίσης, στην περίπτωση που, κατόπιν εκκαθάρισης της σχετικής δήλωσης του φορολογούμενου νομικού προσώπου, προκύπτει ότι το ποσό του φόρου που παρακρατήθηκε

είναι μεγαλύτερο από τον οφειλόμενο φόρο, αυτό «συμψηφίζεται» (εκπίπτει) με τον οφειλόμενο φόρο και το ποσό της επιπλέον διαφοράς επιστρέφεται στο φορολογούμενο νομικό πρόσωπο, ως φόρος που καταβλήθηκε «αχρεώστητα», δηλ. επιστρέφεται το πιστωτικό υπόλοιπο που προκύπτει βάσει του εκκαθαριστικού σημειώματος που συντάσσεται κατόπιν υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Περαιτέρω, η υποβαλλόμενη, κατ' έτος, δήλωση φόρου εισοδήματος από νομικά πρόσωπα, αποτελεί τίτλο βεβαίωσης του φόρου που αναλογεί στα δηλούμενα εισοδήματα, ενώ ο χρόνος υποβολής της δήλωσης αυτής, αποτελεί το καθοριστικό και προσδιοριστικό σημείο της εκκαθάρισης του φόρου που προκύπτει για βεβαίωση και της γένεσης της αξίωσης για απόδοση τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντος φόρου. Ειδικότερα, σύμφωνα με την με αριθμ. 408/2011 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. (που αφορούσε ερώτημα παραγραφής συμψηφισμού παρακρατηθέντος φόρου με φόρο εισοδήματος μίας κοινοπραξίας), η οποία έγινε δεκτή από τον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών με την ΠΟΛ 1068/14.03.2012, διευκρινίζεται ότι: «Κατά την έννοια των παραπάνω διατάξεων του Ν. 2362/1995, ο χρόνος παραγραφής της αξίωσης για απόδοση των αχρεωστήτως καταβληθέντων είναι τριετής, αφετηρία δε έναρξης του, είναι η καταβολή αυτών, ως συνιστώσα, κατά το συνήθως συμβαίνον, το γεγονός από το οποίο γεννάται η σχετική αξίωση. Όταν όμως η καταβολή παρίσταται «νόμιμη» κατά το χρόνο που λαμβάνει χώρα, η δε υποχρέωση για απόδοση των καταβληθέντων προκύπτει από «επιγενόμενο λόγο», τότε η παραγραφή αρχίζει, κατά τη γενική αρχή του άρθρου 251 ΑΚ, από το χρονικό σημείο επέλευσης του επιγενόμενου, αυτού, λόγου, αφότου και γεννάται η αξίωση για αναζήτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων και όχι από την καταβολή τους (ΣΤΕ 1218/1994, ΣΤΕ 3850/2000, 4290/1995, 2056/89, 3091/1984). Κατ' ανάλογη εφαρμογή της γενικής αρχής του άρθρου 251 ΑΚ, στην περίπτωση επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθέντος φόρου η τριετής παραγραφή απαίτησης κατά του Δημοσίου, γεννάται από την καταβολή του, (Γνωμ.Ν.Σ.Κ. 407/2003), αν κατά το χρονικό αυτό σημείο δεν υφίστατο όντως υποχρέωση καταβολής, για πραγματικό ή νομικό λόγο, όταν όμως η καταβολή του φόρου, κατά το χρονικό σημείο που ενεργείται είναι νόμιμη, αλλά ο φόρος δεν οφείλεται από επιγενόμενο λόγο, (όπως είναι η υποβολή της σχετικής φορολογικής

δήλωσης) η αξίωση προς επιστροφή του αχρεωστήτως καταβληθέντος φόρου γεννάται από το χρονικό σημείο, κατά το οποίο ανέκυψε ο επιγενόμενος λόγος και κατέστη η σχετική αξίωση δικαστικά επιδιώξιμη (Γνωμ ΝΣΚ 62/2007, 156/2002, 837/1991, ΣτΕ 3850/2000, 4290/1995, 2056/1989, 3091/1984, Γνωμ. ΝΣΚ 429/2008, 656/2002), οπότε και αρχίζει ο χρόνος της τριετούς παραγραφής της αξίωσης για απόδοση του αχρεωστήτως καταβληθέντος φόρου. Στην τελευταία αυτή περίπτωση εμπίπτει και η περίπτωση κατά την οποία διενεργείται η, κατ' άρθρο 55 παρ. 1 περ. β', παρακράτηση φόρου, όπου η καταβολή του σχετικού φόρου παρίσταται νόμιμη, αλλά, η αξίωση του φορολογουμένου για έκπτωση και επιστροφή του ποσού της επιπλέον διαφοράς, καθώς και η αντίστοιχη υποχρέωση του Δημοσίου προς απόδοση του, -κατ' εφαρμογή του καθεστώτος της έκπτωσης και του συμψηφισμού, κατ' άρθρο 10 § 3 § 4 του Ν. 2238/1994-, γεννώνται κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του οικονομικού έτους, κατά τη διάρκεια του οποίου θα φορολογηθούν τα εισοδήματα, από τα οποία παρακρατήθηκε ο φόρος αυτός, και θα λάβει χώρα η εκκαθάριση του φόρου, (ΣτΕ 1218/1994, 1363/1982, 3664/1981, Γνωμ, ΝΣΚ 263/2009, 491/1995, 837/1991). Όπως, δε, έχει ειδικότερα κριθεί η τριετής παραγραφή προς απόδοση, από το Δημόσιο, των αχρεωστήτως προκαταβληθέντων ή παρακρατηθέντων φόρων, αρχίζει, όχι από το χρόνο της καταβολής τους στη Φορολογική Αρχή, αλλά, από την υποβολή της σχετικής φορολογικής δήλωσης, στην περίπτωση που αυτή υποβληθεί εμπρόθεσμα, ενώ, αν αυτή δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα, από τη λήξη της, κατά νόμο, προθεσμίας για την υποβολή της (ΣτΕ 1643/1983). Η νομολογιακή αυτή λύση υιοθετήθηκε και ρητά με την, μη εφαρμοζόμενη στην προκείμενη περίπτωση, ως εκ του χρόνου έναρξης ισχύος της διάταξη της παραγράφου 15 του άρθρου 8 του Ν.3842/2010 με την οποία αντικαταστάθηκε η διάταξη της παραγράφου 7 του άρθρου 84 του Ν.2238/1994, σύμφωνα με την οποία «7. Η κατά του Δημοσίου απαίτηση προς επιστροφή φόρου παραγράφεται μετά τρία (3) έτη από την ημερομηνία της εμπρόθεσμης υποβολής της δήλωσης ή αν υποβληθεί εκπρόθεσμα η δήλωση, μετά τρία (3) έτη από την ημερομηνία που η δήλωση αυτή όφειλε να είχε υποβληθεί (....) III. [...] IV. Κατόπιν των ανωτέρω, [...] το Α' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ότι δεν είναι δυνατός ο συμψηφισμός (έκπτωση) του παρακρατηθέντος φόρου [...] με τον κύριο φόρο που προκύπτει



από τη δήλωση φόρου εισοδήματος [...], η οποία (δήλωση) υποβλήθηκε εκπρόθεσμα και συγκεκριμένα μετά την παρέλευση τριετίας από τη λήξη προθεσμίας υποβολής της.». Ως λογικό και επόμενο, δεν μπορεί να προβλεφθεί το μελλοντικό φορολογικό αποτέλεσμα της εταιρείας και κατά συνέπεια το ποσό της εκκαθάρισης, χρεωστικό ή πιστωτικό, δεν είναι δεδομένο και γνωστό εκ των προτέρων, καθότι αυτό για να προσδιοριστεί πρέπει να κλείσει η χρήση, να προσδιοριστούν διάφορα μεγέθη όπως π.χ. ο συνολικός τζίρος της εταιρείας, τα συνολικά έξοδα και όλες οι παρακρατήσεις φόρου. Η συγκεκριμένη παρακράτηση, επομένως, ενδέχεται να επιστραφεί εξ ολοκλήρου στην προσφεύγουσα, πράγμα που σημαίνει ότι θα πρέπει να εμφανίζει ζημίες, γεγονός που φαινομενικά δεν ισχύει για την προσφεύγουσα, καθώς η ίδια επικαλείται το πλήθος έργων που έχει αναλάβει, την καλή φορολογική εικόνα, την άρτια οργάνωση κ.τ.λ., ενδέχεται να επιστραφεί μόνο κάποιο μέρος της, αναλόγως με την κερδοφορία της, αλλά ενδέχεται και να μην επιστραφεί και καθόλου, σε περίπτωση υψηλής κερδοφορίας και συνακόλουθα υψηλής φορολόγησης, αν αναλογιστεί κανείς ότι η παρακράτηση φόρου αντιστοιχεί σε ποσοστό 8%, ενώ η φορολογία εισοδήματος σε 24%. Ο ισχυρισμός επομένως ότι χρησιμοποιείται το ποσό παρακράτησης για την κάλυψη των απαιτήσεων της σύμβασης δεν ευσταθεί και σε κάθε περίπτωση είναι παντελώς αόριστος και ανεπίδεκτος απόδειξης. Μια προσφορά δεν δύναται να στηρίζεται σε υποθετικά και αβέβαια οικονομικά μεγέθη και στοιχεία. 2. Μη υπολογισμός επιμέρους ποσών για τη διάρκεια της σύμβασης. Ως προς τις επιμέρους αναλύσεις των ποσών της οικονομικής προσφοράς, η εταιρεία ισχυρίζεται ότι : α) Ο αποκλεισμός της είναι καταχρηστικός, διότι, με μία απλή μαθηματική πράξη, μπορεί να προκύψει το ποσό όλης της διάρκειας της σύμβασης, με δεδομένο ότι δεν υπάρχει καμία διαφοροποίηση των αναγκών του καθαρισμού από μήνα σε μήνα και από έτος σε έτος σε κάθε τμήμα. β) «..διότι, η απαίτηση για υπολογισμό συνολικού τιμήματος, η οποία τέθηκε με διευκρίνιση εκ των υστέρων από την αρμόδια επιτροπή, έχει πλέον αποδυναμωθεί και δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη ως κριτήριο διαμόρφωσης της συνολικής προσφερόμενης τιμής, αφού η διάρκεια του έργου έχει μειωθεί κατά πολύ, καθότι, βάσει της διακήρυξης, ενώ ως ημερομηνίες έναρξης ήταν: Τμήμα 1 - ... : 1-11-2020, Τμήμα 2 - ... : 1-11-2020 και 15-12-2020, Τμήμα 3 - ... : 1-11-2020 και 15-12-2020, Τμήμα 4 - ... : 1-11-2020 και 15-12-2020, Τμήμα 5 -

... : 1-11-2020 και 15-12-2020 και μέχρι την 31.12.2022, πλέον είναι άγνωστη η ημερομηνία έναρξης της κάθε σύμβασης αλλά με δήλη ημερομηνία λήξης, γεγονός που σημαίνει πως ήδη η συνολική διάρκεια της σύμβασης που θα υπογραφεί είναι κατά πολύ μικρότερη από αυτή της διακήρυξης και το τελικό τίμημα θα είναι μικρότερο από το συνολικό που ζητάει η αναθέτουσα αλλά και επειδή έρχεται σε αντίθεση με έτερη διευκρίνιση της αναθέτουσας αρχής στο με Αρ. Πρωτ.: ... έγγραφό της απευθυνόμενο προς «Κάθε ενδιαφερόμενο Οικονομικό Φορέα», όπου αναφέρει: «Σας γνωρίζουμε ότι, στην οικεία διακήρυξη, ο υπολογισμός του ελάχιστου εργατικού κόστους έχει γίνει σε ετήσια βάση συμπεριλαμβάνοντας πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές του έτους. Για το διάστημα που αναφέρεστε, ήτοι από 15/12/2020 έως 31/12/2020 το ελάχιστο κόστος έχει υπολογιστεί αναλογικά ως προς το ετήσιο, με αποτέλεσμα το εν λόγω κόστος να μην διαφοροποιείται ως προς το ύψος αυτού. Οι ανωτέρω διευκρινίσεις παρακαλούμε να ληφθούν υπόψη από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς κατά τη σύνταξη των προσφορών τους». «Συμπερασματικά, ο λόγος αυτός αποκλεισμού μας, είναι εντελώς απαράδεκτος, καταχρηστικός και άνευ ουσίας αφού, ο επιπλέον αυτός υπολογισμός δεν εξυπηρετεί την σύμβαση, δεν προάγει τον ανταγωνισμό ούτε την διαφάνεια, δεν προσθέτει κάποιο σημαντικό όρο ή δεδομένο που εξυπηρετεί το έργο και μάλιστα επί ποινή αποκλεισμού, δεν προσθέτει νέα στοιχεία που επηρεάζουν την ήδη διαμορφωμένη προσφερόμενη τιμή η οποία παραμένει η ίδια, δεν εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον αλλά τέθηκε εκ των υστέρων από την επιτροπή αποκλειστικά και μόνο για την δική της διευκόλυνση και όχι για λόγους που εξυπηρετούν την διαδικασία του διαγωνισμού, την εκτέλεση της σύμβασης και το δημόσιο συμφέρον. Επομένως, βάσει όλων των ανωτέρω, τυγχάνει πρόδηλο το γεγονός ότι η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί και για αυτόν τον λόγο και μόνο ως προς το σκέλος απόρριψης της προσφοράς μας,». Ως προς τους ανωτέρω ισχυρισμούς της εταιρείας επισημαίνονται τα ακόλουθα. α) Ο υπολογισμός του εργατικού κόστους όταν δίνεται συγκεκριμένο χρονικό διάστημα από διακήρυξη, πρέπει να γίνει για το σύνολο το έργου και για τις ημέρες που περιλαμβάνονται στο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα που έχει ως αποτέλεσμα να καλύπτει το εργατικό κόστος ακόμη και αν η έναρξη δεν γίνει την ημέρα που προβλέπεται. β) Η προσφεύγουσα συγχέει δυο διαφορετικές

διευκρινίσεις και προσπαθεί εντέχνως να αποδείξει, ότι από τον ετήσιο υπολογισμό του εργατικού κόστους μπορεί να εξευρεθεί με μια απλή αριθμητική πράξη το ελάχιστο νόμιμο εργατικό κόστος, καθώς και ότι δεν υπάρχει καμία διαφοροποίηση των αναγκών του καθαρισμού από μήνα σε μήνα και από έτος σε έτος σε κάθε τμήμα. Τα ανωτέρω δεν ισχύουν για τους εξής λόγους :Η εταιρεία μας υπέβαλε διευκρινιστικό ερώτημα στην αναθέτουσα Αρχή (υπ'αριθ. πρωτοκ. ...), αναφορικά με τη σύνθεση του νόμιμου εργατικού κόστους, ως ακολούθως: «2) Στην διακήρυξη με αρ. πρωτ. ..., στην παράγραφο ...Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης στις σελίδες από 14 έως 22 δίνεται ενδεικτικά, η εκτιμώμενη αξία ανά δομή για ένα ολόκληρο έτος. Σε διευκρίνιση που δόθηκε στην εταιρεία «magic fresh» σχετικά με την σύνταξη της οικονομικής αναφέρεται «Για τη σύνταξη της οικονομικής προσφοράς και τον υπολογισμό των επιμέρους στοιχείων αυτής, ως χρονική διάρκεια παροχής των υπηρεσιών λογίζεται η χρονική περίοδος όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο ...«Διάρκεια Σύμβασης» της παρούσης, εφόσον αφαιρεθούν τα Σάββατα και οι Κυριακές και περιλαμβάνει μόνον τις εργάσιμες ημέρες κατά τις οποίες Θα παρέχει τις υπηρεσίες καθαρισμού ο ανάδοχος και με βάση τις οποίες υποβάλλει την προσφορά του.». Παρακαλούμε όπως μας διευκρινίσετε : α) Το εργατικό κόστος που υπολογίζεται στους πίνακες με την εκτιμώμενη αξία ανά δομή στις σελίδες 14 έως 22 θεωρείται δεσμευτικό για τους συμμετέχοντες ως ετήσιο ελάχιστο νόμιμο εργατικό κόστος ή για την εύρεση του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους Κα πρέπει να υπολογίσουμε τις ημέρες που αναφέρονται στην παράγραφο ...εφόσον αφαιρεθούν τα Σάββατα και Κυριακές δηλαδή να υπολογίσουμε το εργατικό κόστος με τις ημέρες Δευτέρα έως Παρασκευή που περιλαμβάνονται στο διάστημα που ÷α παρέχονται οι υπηρεσίες {είτε από 1/11/20 έως 31/12/22 [26 μήνες] ή 15/12/20 έως 31/12/22 (24,5 μήνες)} β) Εάν το εργατικό κόστος που υπολογίζεται στους πίνακες με την εκτιμώμενη αξία ανά δομή στις σελίδες 14 έως 22 θεωρείται ως ετήσιο ελάχιστο νόμιμο εργατικό κόστος δεδομένου ότι η διάρκεια της σύμβασης είναι είτε 26 μήνες από (1/11/20 έως 31/12/22) ή 24,5 μήνες από 15/12/20 έως 31/12/22), το συνολικό ελάχιστο νόμιμο εργατικό κόστος για όλη τη διάρκεια του έργου πως Κα προκύπτει; Από το μηνιαίο κόστος που δίνεται στους πίνακες στις σελίδες 14 έως 22 επί τους μήνες που Κα διαρκέσει η σύμβαση ανά δομή;». Η

αναθέτουσα Αρχή δια του Αρ. Πρωτ.: ...εγγράφου της με θέμα: Διευκρινίσεις στην με αριθμ. πρωτ. ... διακήρυξη για την ανάδειξη αναδόχου/ων στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του Πανεπιστημίου ... για τα έτη 2020, 2021 & 2022 με αριθμ. συστήματος ... στο ΕΣΗΔΗΣ (σχετ. το με αριθμ. πρωτ. Π.Θ. ...ερώτημα του Οικονομικού φορέα ...), διευκρίνισε αρμοδίως τα εξής: «Αναφορικά με το ερώτημα με α/α 2: περ. α & β Η παράγραφος «..Για τη σύνταξη της οικονομικής προσφοράς και τον υπολογισμό των επιμέρους στοιχείων αυτής, ως χρονική διάρκεια παροχής των υπηρεσιών λογίζεται η χρονική περίοδος όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο ...«Διάρκεια Σύμβασης» της παρούσης, εφόσον αφαιρεθούν τα Σάββατα και οι Κυριακές και περιλαμβάνει μόνον τις εργάσιμες ημέρες κατά τις οποίες θα παρέχει τις υπηρεσίες καθαρισμού ο ανάδοχος και με βάση τις οποίες υποβάλλει την προσφορά του...» αποτελεί όρο της οικείας διακήρυξης, βλέπετε σελ. 61 της οικείας διακήρυξης. Στην παράγραφο ...Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης της οικείας διακήρυξης και συγκεκριμένα στη σελίδα 13 αναφέρεται: «...iii. Ενδεικτικά, η εκτιμώμενη αξία ανά δομή για ένα ολόκληρο έτος έχει υπολογιστεί, ως εξής. Για την εύρεση του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους πρέπει οι οικονομικοί φορείς να υπολογίσουν τις ημέρες που αναφέρονται στην παράγραφο ...εφόσον αφαιρεθούν τα Σάββατα και Κυριακές δηλαδή να υπολογίσουν το εργατικό κόστος με τις ημέρες Δευτέρα έως Παρασκευή που περιλαμβάνονται στο διάστημα που θα παρέχονται οι υπηρεσίες [είτε από 1/11/20 έως 31/12/22 (26 μήνες) ή 15/12/20 έως 31/12/22 (24,5 μήνες)].». Όπως προκύπτει από την ανωτέρω διευκρίνιση, η αναθέτουσα αρχή απάντησε σε δυο ερωτήματα: α) Το εργατικό κόστος που υπολογίζεται στους πίνακες με την εκτιμώμενη αξία ανά δομή στις σελίδες 14 έως 22 θεωρείται δεσμευτικό για τους συμμετέχοντες ως ετήσιο ελάχιστο νόμιμο εργατικό κόστος ή θα πρέπει να υπολογίσουμε με τις αντίστοιχες ημέρες του διαστήματος β) Εάν θεωρείται ως ετήσιο ελάχιστο νόμιμο εργατικό κόστος δεδομένου της διάρκειας της σύμβασης. Η αναθέτουσα αρχή απάντησε α) ότι είναι ενδεικτικό και β) ότι θα πρέπει να υπολογίσουμε το εργατικό κόστος για το σύνολο των ημερών. Για το εργατικό κόστος επίσης κατατέθηκε επίσης η διευκρίνιση «...ΑΙΤΗΜΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΩΝ» «Αξιότιμοι Κύριοι, Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ-ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ, άρθρο II. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

ΑΝΑΔΟΧΟΥ και στη σελίδα 91 της προαναφερόμενης διακήρυξης αναγράφεται: «23. Ο ανάδοχος έχει υποχρέωση να την απαρέγκλιτη τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας. Απαγορεύεται ρητά η χρησιμοποίηση ανασφάλιστου προσωπικού ή και προσωπικού που δεν θα αμείβεται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Σε περίπτωση δε που διαπιστωθεί παράβαση του ανωτέρω όρου, η σύμβαση με την ανάδοχο εταιρεία θα καταγγέλλεται. [...]». 25. Συμφωνείται ρητά ότι από την εκτέλεση της σύμβασης καμία έννομη σχέση δεν δημιουργείται μεταξύ του Πανεπιστημίου και του προσωπικού του αναδόχου, ο οποίος ευθύνεται αποκλειστικά έναντι των υπαλλήλων της σύμφωνα με τις διατάξεις της εργατικής, ασφαλιστικής και λοιπής ειδικής νομοθεσίας. Ο ανάδοχος είναι και παραμένει εργοδότης του προσωπικού του.». Στις παρακάτω δομές, και σύμφωνα με τους υπολογισμούς μας, ο προϋπολογισμός που δίνεται για τα εν λόγω τμήματα και το έτος 2020 (διάρκεια παροχής υπηρεσιών 15/12/2020- 31/12/2020), δεν επαρκεί για την κάλυψη του νόμιμου εργατικού κόστους για τις προκηρυσσόμενες ώρες. Δεδομένου ότι θα πρέπει να αποτυπωθεί η οικονομική προσφορά ανά δομή και ανά έτος (σύμφωνα με το παρεχόμενο υπόδειγμα), και με δεδομένο τον περιορισμό στον ετήσιο προϋπολογισμό, παρακαλούμε όπως μας παρέχετε οδηγίες σχετικά με την υποβολή των προσφορών για τις παρακάτω δομές και για το έτος 2020:

1. ΠΡΩΗΝ ΤΕΙ ... (ΑΠΟ 15.12.2020)
2. ΠΡΩΗΝ ΤΕΙ ... (ΑΠΟ 15.12.2020)
3. ΠΡΩΗΝ ΤΕΙ ... (ΑΠΟ 15.12.2020)
4. ΠΡΩΗΝ ΤΕΙ ... (ΑΠΟ 15.12.2020) Σας ευχαριστούμε έκτων προτέρων», στο οποίο η αναθέτουσα Αρχή απάντησε: «Σας γνωρίζουμε ότι, στην οικεία διακήρυξη, ο υπολογισμός του ελάχιστου εργατικού κόστους έχει γίνει σε ετήσια βάση συμπεριλαμβάνοντας πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές του έτους. Για το διάστημα που αναφέρεστε, ήτοι από 15/12/2020 έως 31/12/2020 το ελάχιστο κόστος έχει υπολογιστεί αναλογικά ως προς το ετήσιο, με αποτέλεσμα το εν λόγω κόστος να μην διαφοροποιείται ως προς το ύψος αυτού.». Η ανωτέρω απάντηση όμως δεν αναιρεί σε καμία περίπτωση την πρώτη διευκρίνιση, δηλαδή ότι θα πρέπει να υπολογιστούν όλες οι ημέρες του χρονικού διαστήματος, αλλά και ότι ο προϋπολογισμός είναι ενδεικτικός. Δεν θα μπορούσε έξαλλου να την αναιρέσει, καθώς στην ίδια την Διακήρυξη

απαιτείται: «Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ-ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ, άρθρο II. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ και στη σελίδα 91 «23. Ο ανάδοχος έχει υποχρέωση για την απαρέγκλιτη τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας. Απαγορεύεται ρητά η χρησιμοποίηση ανασφάλιστου προσωπικού ή και προσωπικού που δεν θα αμείβεται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Σε περίπτωση δε που διαπιστωθεί παράβαση του ανωτέρω όρου, η σύμβαση με την ανάδοχο εταιρεία θα καταγγέλλεται... ». Άρα η προσφεύγουσα όφειλε να υπολογίσει το εργατικό κόστος για όλο το χρονικό διάστημα. Στη συνέχεια, αν ήθελε, θα μπορούσε να το αποδώσει σε ετήσιο, έτσι ώστε με μια μαθηματική πράξη, όπως επικαλείται, να ευρίσκετο το ελάχιστο νόμιμο εργατικό κόστος. Επίσης, εφόσον από διευκρίνιση προκύπτει ότι το εργατικό κόστος που δηλώνεται στην διακήρυξη δεν είναι δεσμευτικό και δεν θεωρείται το ελάχιστο νόμιμο ετήσιο εργατικό κόστος, η προσφεύγουσα όφειλε η ίδια να υπολογίσει το εργατικό κόστος, σύμφωνα προφανώς με τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα υπολόγισε : α) Το εργατικό κόστος ως κλάσμα της πλήρους απασχόλησης, μη λαμβάνοντας υπόψη σε κανένα σημείο το καθεστώς απασχόλησης αυτών των ατόμων, που είναι η μερική απασχόληση β) μειωμένες μηνιαίες αποδοχές, καθώς δεν υπολόγισε όλες τις εργάσιμες ημέρες. γ) Μεικτές αποδοχές για τους αντικαταστατές υπολόγισε για 20 ημέρες μόνο εργασίας, ενώ σύμφωνα με την κείμενη εργατική νομοθεσία, όλοι οι εργαζόμενοι δικαιούνται να λάβουν ετήσια άδεια με αποδοχές από την έναρξη της απασχόλησής τους σε συγκεκριμένη υπόχρεη επιχείρηση. Η άδεια αυτή χορηγείται από τον εργοδότη αναλογικώς (ποσοστό) με βάση το χρονικό διάστημα που απασχολήθηκε ο εργαζόμενος στον εργοδότη αυτό. Η αναλογία της χορηγούμενης αδειάς υπολογίζεται βάσει ετήσιας άδειας 20 εργάσιμων ημερών επί πενθημέρου εβδομαδιαίας εργασίας για το πρώτο ημερολογιακό έτος, 21 εργάσιμων ημερών επί πενθημέρου εβδομαδιαίας εργασίας για το δεύτερο ημερολογιακό έτος και 22 εργάσιμων ημερών από το τρίτο ημερολογιακό έτος και εφεξής. Ειδικότερα, στο άρθρο 2 παρ. 1 του Α.Ν. 539/1945 (ΦΕΚ Α' 229) περί χορηγήσεως κατ' έτος εις τους μισθωτούς αδειών μετ' αποδοχών, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 άρθρου 1 του Ν.3302/2004, (ΦΕΚ Α 267) ορίζεται ότι: «1.α. Κάθε μισθωτός από την έναρξη της εργασίας του σε υπόχρεη επιχείρηση και μέχρι τη συμπλήρωση δώδεκα (12) μηνών συνεχούς απασχόλησης, δικαιούται να

λάβει ποσοστό της ετήσιας κανονικής άδειας με αποδοχές κατ αναλογία με το χρόνο εργασίας που έχει συμπληρώσει στην ίδια υπόχρεη επιχείρηση. Το ποσοστό αυτό υπολογίζεται με βάση ετήσια άδεια εικοσιτεσσάρων εργάσιμων ημερών ή αν στην επιχείρηση εφαρμόζεται σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας, είκοσι (20) εργάσιμων ημερών, χωρίς να υπολογίζεται σε αυτές η ημέρα της εβδομάδας κατά την οποία δεν απασχολούνται οι μισθωτοί λόγω του εφαρμοζόμενου συστήματος εργασίας. β. Ο εργοδότης υποχρεούται μέχρι τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού έτους, εντός του οποίου προσελήφθη ο μισθωτός να χορηγεί σε αυτόν την παραπάνω αναλογία της κανονικής άδειας. Κατά το δεύτερο ημερολογιακό έτος, ο μισθωτός δικαιούται να λάβει την ετήσια κανονική άδεια με αποδοχές, η οποία αναλογεί στο χρόνο απασχόλησής του στην υπόχρεη επιχείρηση και υπολογίζεται σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α'. Η άδεια αυτή επαυξάνεται κατά μία (1) εργάσιμη ημέρα για κάθε έτος απασχόλησης επιπλέον του πρώτου μέχρι τις είκοσι έξι (26) εργάσιμες ημέρες ή μέχρι και τις είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες αν στην επιχείρηση εφαρμόζεται σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας. Για καθένα από τα επόμενα ημερολογιακά έτη, ο μισθωτός δικαιούται να λάβει από την 1η Ιανουαρίου εκάστου έτους, την κανονική ετήσια άδεια με αποδοχές, η οποία υπολογίζεται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο. Η ετήσια άδεια με αποδοχές, καθώς και το επίδομα αδειας, εκτός από τις διατάξεις του νόμου αυτού διέπονται και από τις λοιπές συναφείς διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.». δ) Δεν υπολόγισε αποζημίωση άδειας για τους αντικαταστάτες. Οι αντικαταστάτες θα εργάζονται κατά τα διαστήματα που οι «συνήθεις εργαζόμενοι» θα βρίσκονται σε άδεια. Για το χρονικό διάστημα, που θα εργαστούν, δικαιούνται, πέρα από τις μεικτές αποδοχές, αναλογία δώρων, και αναλόγως με το χρόνο εργασίας τους, αποζημίωση άδειας και επίδομα αδειας. Συνεπώς, είναι αναπόφευκτο ότι το εργατικό κόστος του πρώτου έτους είναι μικρότερο από το εργατικό κόστος του δεύτερου έτους και αναλογικά των μηνών εκτέλεσης του έργου, πέραν του 24ου, λόγω ακριβώς των υψηλότερων αποδοχών των αντικαταστατών και της κανονικής άδειας των εργαζομένων από το πρώτο έτος και έπειτα, σε σχέση με το πρώτο έτος. Ενώ, δηλαδή, το ετήσιο κόστος μπορεί να υπολογιστεί θεωρητικά από το συνολικό κόστος, η αντίστροφη πορεία είναι αδύνατη, καθώς ο υπολογισμός του εργατικού κόστους με αφετηρία το πρώτο έτος δε θα είναι διόλου ακριβής: κάθε έτος

διαφέρει ως προς το ύψος του εργατικού κόστους. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, δηλώνοντας πόσα σε ετήσια μόνο βάση, η προσφεύγουσα δεν καλύπτει τις απαιτήσεις της διακήρυξης και το ετήσιο εργατικό κόστος, που υπολογίζει σε ετήσια βάση, υπολείπεται του νομίμου. 3. Κόστος Αναλωσίμων. Στις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης σελίδα 88-89 αναφέρει : «Ελάχιστος απαιτούμενος εξοπλισμός, που απαιτείται να διαθέτει ο οικονομικός φορέας: - Ηλεκτρικές μηχανές απορρόφησης σκόνης με φίλτρα υψηλής αποτελεσματικότητας.

- Παρκετέζες (MOPS) 60 & 80 εκ
  - Μηχανές Πλύσης - Στέγνωσης Δαπέδων
  - Πλυστικά Ζεστού -Κρύου Νερού (150 Bar)
  - Περιστροφικές μηχανές πλύσεως Δαπέδων
  - Σάρωτρο Δαπέδων (Ηλεκτροκίνητο)
  - Ηλεκτρικές Απορροφητικές Σκούπες υγρών
- Καρότσια Σφουγγαρίσματος δύο θέσεων με στίφτη-πρέσα σφουγγαρίσματος. Θα χρησιμοποιούνται διαφορετικοί κάδοι σφουγγαρίσματος για αίθουσες διδασκαλίας - γραφεία - κοινόχρηστους χώρους και διαφορετικοί για WC. - Επίσης Κα χρησιμοποιούνται σφουγγαρίστρες διαφορετικές για γραφεία - κοινόχρηστους χώρους και διαφορετικές για WC. -Υφασμάτινες μάκτρες (dust mop), όπου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ηλεκτρική σκούπα, με υποχρέωση να χρησιμοποιούνται κάθε μέρα καθαρές. -Ξεσκονόπανα (υφασμάτινα) διαφορετικού χρώματος για έπιπλα γραφείου - πόρτες γραφείων. Να χρησιμοποιούνται ξεσκονόπανα διαφορετικού χρώματος για κάθε εργασία που αφορά τις τουαλέτες (άλλο πανί για τις λεκάνες και άλλο για το νιπτήρα κλπ) και να αλλάζονται συχνά. - Σάρωτρα και φαράσια για τον περιβάλλοντα χώρο και όπου αλλού χρειάζεται. -Πινακίδες προειδοποίησης «ΠΡΟΣΟΧΗ ΒΡΕΓΜΕΝΟ ΠΑΤΩΜΑ» -Κατάλληλος εξοπλισμός για τον καθαρισμό εσωτερικών και εξωτερικών υαλοπινάκων: - Τυχόν λοιπά απαραίτητα μηχανήματα και εξοπλισμός για την ορθή εκτέλεση των όρων της σύμβασης. Γ. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ. Τα υλικά καθαριότητας (απορρυπαντικά, απολυμαντικά, κ.α.) κακώς και τα είδη ατομικής υγιεινής (χαρτί υγείας, κρεμοσάπουνο, χειροπετσέτες) Κα βαρύνουν το Πανεπιστήμιο ....». Από τις ανωτέρω απαιτήσεις της διακήρυξης προκύπτει ότι, πέραν του τεχνικού εξοπλισμού, απαιτούνται και διάφορα εργαλεία και



## **Αριθμός απόφασης: 663/2021**

μέσα καθαρισμού, τα οποία είναι αναλώσιμα, ήτοι φθαρτά υλικά, καθώς θα πρέπει να αντικαθίστανται αρκετά συχνά, αναλόγως του κύκλου ζωής ή της έντασης χρήσης. Από τα στοιχεία που αντλούμε από το ανωτέρω απόσπασμα της Διακήρυξης, το κόστος αναλωσίμων συντίθεται υποχρεωτικά τουλάχιστον από : Σφουγγαρίστρες, τα διάφορα ξεσκονόπανα, στα όποια μάλιστα γίνεται και ειδική μνεία για συχνή αντικατάστασή τους, οι σκούπες, τα φαράσια, δίσκοι καθαρισμού για τις μηχανές καθώς και πλήθος άλλων εργαλείων τα οποία αναμένεται να απαιτηθούν κατά την εκτέλεση της σύμβασης, σύμφωνα με την διακήρυξη. Ο διαγωνισμός αφορά την καθαριότητα πέντε διαφορετικών τμημάτων και θα κατακυρωθεί ανά τμήμα. Η προσφεύγουσα ανά τμήμα δηλώνει αναλυτικά κόστος αναλωσίμων: i) για το 1ο τμήμα δήλωσε ετήσιο κόστος αναλωσίμων 28,56€ και μηνιαία 2,38€ ( $28,56/12$  μήνες) και άρα για τους 26 μήνες 61,88€ ( $2,38 \times 26$  μήνες) για ένα έργο που θα απασχολεί 26 άτομα. ii) για το 2ο τμήμα δήλωσε ετήσιο κόστος αναλωσίμων 82,50€ (πρώην παν/μιο ...και μηνιαία 6,042€ ( $82,50 /12$  μήνες) και άρα για τους 26 μήνες 157,09€ ( $6,042 \times 26$  μήνες) και δήλωσε ετήσιο κόστος αναλωσίμων 82,50€ (πρώην TEI ...και μηνιαία 6,042€ ( $82,50 /12$  μήνες) και άρα για τους 24,5 μήνες 148,03 € ( $6,042 \times 24,5$  μήνες). Δηλαδή για το τμήμα 2 δήλωσε συνολικό κόστος αναλωσίμων 305,12 € ( $157,09€ + 148,03$  €). iii) για το 3ο τμήμα δήλωσε ετήσιο κόστος αναλωσίμων 165,75€ (πρώην παν/μιο ...) και μηνιαία 13,82€ ( $165,75 /12$  μήνες) και άρα για τους 26 μήνες 359,32€ ( $13,82 \times 26$  μήνες) και δήλωσε ετήσιο κόστος αναλωσίμων 66,30€ (πρώην TEI ...) και μηνιαία 5,525€ ( $66,30 /12$  μήνες) και άρα για τους 24,5 μήνες 135,36 € ( $5,525 \times 24,5$  μήνες). Δηλαδή για το τμήμα 2 δήλωσε συνολικό κόστος αναλωσίμων 494,68 € ( $359,32$  € +  $135,36$  €) iv) για το 4ο τμήμα δήλωσε ετήσιο κόστος αναλωσίμων 120,97€ (πρώην παν/μιο ...) και μηνιαία 10,08 2€ ( $120,97/12$  μήνες) και άρα για τους 26 μήνες 262,08 € ( $10,08 \times 26$  μήνες) και δήλωσε ετήσιο κόστος αναλωσίμων 229,84 € (πρώην TEI ...) και μηνιαία 19,15€ ( $229,84 /12$  μήνες) και άρα για τους 24,5 μήνες 469,17 € ( $19,15 \times 24,5$  μήνες). Δηλαδή για το τμήμα 4 δήλωσε συνολικό κόστος αναλωσίμων 699,01€ ( $229,84$  € +  $469,17$  €). v) για το 5ο τμήμα δήλωσε ετήσιο κόστος αναλωσίμων 66,00€ (πρώην παν/μιο ...) και μηνιαία 5,50 € ( $66,00/12$  μήνες) και άρα για τους 26 μήνες 143,00€ ( $5,50 \times 26$  μήνες) και δήλωσε ετήσιο κόστος αναλωσίμων 33,00 € (πρώην TEI ...) και μηνιαία 2,75€ ( $33,00$  € /12 μήνες) και άρα για τους

## **Αριθμός απόφασης: 663/2021**

24,5 μήνες 67,37 € (2,75 X 24,5 μήνες). Δηλαδή για το τμήμα 5 δήλωσε συνολικό κόστος αναλωσίμων 210,37€ (143,00€ + 67,37 €). Συνολικά, ανά τμήμα, η προσφεύγουσα δηλώνει για αναλώσιμα : τμήμα 1 - 61,88€, τμήμα 2 - 305,12 € , τμήμα 3 - 494,68 € , Τμήμα 4 - 699,01€ , Τμήμα 5 - 210,37€. Τα ανωτέρω ποσά δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να καλύψουν τις απαιτήσεις του έργου σε αναλώσιμα και δεν μπορούν να θεωρηθούν εύλογα. Όπως γίνεται δεκτό, ένας διαγωνιζόμενος οικονομικός φορέας δύναται να επικαλεστεί για τη δικαιολόγηση της οικονομικής προσφοράς του, τη διάθεση αποθεμάτων αναλωσίμων ή υπολοίπων από γενικές και μεγάλου όγκου παραγγελίες αναλωσίμων, των οποίων το κόστος έχει τυχόν ήδη αποσβεσθεί στο πλαίσιο άλλων δραστηριοτήτων ή έχει ενσωματωθεί στην κοστολόγηση άλλων συμβάσεων (δημοσίων ή ιδιωτικών) ή έχει, σε κάθε περίπτωση, αποπληρωθεί ήδη προ της επίδικης προσφοράς του, με αποτέλεσμα να έχει επιβαρυνθεί με αυτό χωρίς, όμως, να τα έχει χρησιμοποιήσει και να παραμένουν αναξιοποίητα (ΕλΣυν VI Τμ. 240/2007). Συγκεκριμένα, στην οικονομική προσφορά της προσφεύγουσας δεν περιέχεται καμία ειδικότερη τεκμηρίωση και πρόβλεψη ποσού σχετικά με τον τρόπο κατά τον οποίο το πιο πάνω ποσό κρίνεται επαρκές για την κάλυψη όλων των προαναφερθέντων στοιχείων κόστους, αλλά ούτε και εξηγείται αν για κάποια από αυτά απαιτείται να συνυπολογιστεί και το κόστος χρήσης, συντήρησης ή και αντικατάστασης αυτών, καθώς και οι λοιπές λειτουργικές ανάγκες. Τυχόν δήλωση της προσφεύγουσας ότι θα χρησιμοποιήσει για την εκτέλεση της υπόψη σύμβασης την ήδη υπάρχουσα σε επάρκεια υποδομή της σε αναλώσιμα δεν αναιρεί τη νόμιμη υποχρέωση συνυπολογισμού εύλογου διοικητικού κόστους, καθόσον η υποδομή αυτή δεν είναι ανεξάντλητη, θα πρέπει να ανακυκλώνεται και πιθανόν να χρησιμοποιείται και σε άλλες συμβάσεις που έχει υπογράψει η ίδια με άλλους φορείς, ενώ η χρήση της ζητούμενης υποδομής για τις ανάγκες κάθε εκτελούμενης σύμβασης είναι σαφές ότι επιβαρύνει ανάλογα τον προϋπολογισμό του συγκεκριμένου έργου, αποτελώντας αναγκαστικά κόστος του έργου αυτού, ώστε να μην τίθεται σε κίνδυνο η βιωσιμότητα του έργου κατά την εκτέλεση της σύμβασης (πρβλ. σχετικά και με αριθμ. 38/2019 απόφαση της ΑΕΠΠ). Τέλος, υπογραμμίζεται ότι η απαίτηση του νόμου για οικονομική προσφορά με πρόβλεψη εύλογου ποσοστού διοικητικού κόστους, κόστους αναλωσίμων και εργολαβικού οφέλους, αποβλέπει στο να μη τίθεται

σε κίνδυνο η εκτέλεση της σχετικής συμβάσεως, στη σύναψη της οποίας κατατείνει ο διαγωνισμός (βλ. υπ αριθμ. 336/2018 Απόφαση 1<sup>ου</sup> Κλιμακίου της Α.Ε.Π.Π, σκέψη 61). 4. Παρακράτηση φόρου 8%. Η προσφεύγουσα υπολόγισε εσφαλμένα την παρακράτηση φόρου με αποτέλεσμα τα ποσά δηλώνει να υπολείπονται της παρακράτησης φόρου. Η εταιρεία ... ανά τμήμα δηλώνει Ετήσια τιμή. i) για το 1ο τμήμα δήλωσε ετήσιο σύνολο 309.438,61€ - 385,44€ οι κρατήσεις που υπολογίζει =  $309.053,17€ \times 8\% = 24.724,25€$  και όχι ποσό 22.864,28 που δηλώνει η εταιρεία. X και μηνιαία 2,38€ (28,56 /12 μήνες) και άρα για τους 26 μήνες 61,88€ (2,38 X 26 μήνες). ii) για το 2ο τμήμα δήλωσε ετήσιο σύνολο α) πρώην παν/μιο ...ετήσιο σύνολο 59.757,23 - 74,43 κρατήσεις =  $59.682,80 \times 8\% = 4.774,62$  και όχι ποσό 4.415,43 που δηλώνει η εταιρεία. β) πρώην TEI ...59.757,23 - 74,43 κρατήσεις =  $59.682,80 \times 8\% = 4.774,62$  και όχι ποσό 4.415,43 που δηλώνει η εταιρεία. iii) για το 3ο τμήμα δήλωσε ετήσιο σύνολο α) πρώην TEI ...60.384,61- 75,22 κρατήσεις =  $60.309,39 \times 8\% = 4.824,75$  και όχι ποσό 4.461,79 που δηλώνει η εταιρεία. β) πρώην παν/μιο ...ετήσιο σύνολο 24.153,85 - 30,09 κρατήσεις =  $24.123,76 \times 8\% = 1.929,90$  και όχι ποσό 1.784,72 που δηλώνει η εταιρεία. iv) για το 4ο τμήμα δήλωσε ετήσιο σύνολο α) πρώην παν/μιο ...ετήσιο σύνολο 119.371,57 - 74,43 κρατήσεις =  $119.297,14 \times 8\% = 9.543,77$  και όχι ποσό 8.820,31 που δηλώνει η εταιρεία. β) πρώην TEI ...59.757,23 - 74,43 κρατήσεις =  $59.682,80 \times 8\% = 4.774,62$  και όχι ποσό 4.415,43 που δηλώνει η εταιρεία. v) για το 5ο τμήμα δήλωσε ετήσιο σύνολο α) πρώην παν/μιο ...ετήσιο σύνολο 47.805,78- 59,55 κρατήσεις =  $47.746,23 \times 8\% = 3.819,70$  και όχι ποσό 3.532,35 που δηλώνει η εταιρεία. β) πρώην TEI ...23.902,89 - 29,77 κρατήσεις =  $23.873,12 \times 8\% = 1.909,85$  και όχι ποσό 1.766,17 που δηλώνει η εταιρεία».

11. Επειδή, η δεύτερη παρεμβαίνουσα υποστηρίζει, ότι «Η οικονομική προσφορά της εταιρίας «...» ΕΕ παραβιάζει τις διατάξεις της Διακήρυξης διότι οι επιμέρους αναλύσεις των ποσών είναι σε ετήσια βάση και όχι στο σύνολο της χρονικής περιόδου του κάθε Τμήματος και επομένως ορθώς απορρίφθηκε από τη συνέχεια της διαγωνιστικής διαδικασίας. (α). Στην παρ. ...«Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά/Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών» της διέπουσας τον Διαγωνισμό Διακήρυξης ορίζονται τα εξής (σελ. 61): «Η Οικονομική Προσφορά υποβάλλεται ηλεκτρονικά, επί ποινή απορρίψεως, στον (υπό) φάκελο

««Οικονομική Προσφορά». Η οικονομική προσφορά, συντάσσεται συμπληρώνοντας την αντίστοιχη ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος. Στην συνέχεια, το σύστημα παράγει σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο, σε μορφή pdf, το οποίο υπογράφεται ψηφιακά και υποβάλλεται από τον προσφέροντα. Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος και του παραγόμενου ψηφιακά υπογεγραμμένου ηλεκτρονικού αρχείου πρέπει να ταυτίζονται. Σε αντίθετη περίπτωση, το σύστημα παράγει σχετικό μήνυμα και ο οικονομικός φορέας καλείται να παράγει εκ νέου το ηλεκτρονικό αρχείο pdf. Εφόσον η οικονομική προσφορά δεν έχει αποτυπωθεί στο σύνολό της στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του συστήματος, ο οικονομικός φορέας επισυνάπτει ψηφιακά υπογεγραμμένα τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία. Συγκεκριμένα, οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να επισυνάψουν στον (υπο)φάκελο “Οικονομική προσφορά”: α) την ηλεκτρονική οικονομική προσφορά του, όπως αυτή εξάγεται από το σύστημα, ψηφιακά υπογεγραμμένη και β) την οικονομική του προσφορά του Υποδείγματος του Παραρτήματος Β της παρούσας διακήρυξης σε μορφή pdf, επίσης ψηφιακά υπογεγραμμένο. Το υπόδειγμα της οικονομικής προσφοράς ανά Τμήμα του Παραρτήματος Β θα είναι αναρτημένο σε επεξεργάσιμη μορφή στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού. Αναλυτικότερα, Στην ηλεκτρονική οικονομική προσφορά η οποία θα συμπληρωθεί από τους οικονομικούς φορείς στην αντίστοιχη ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος (ΕΣΗΔΗΣ), λόγω της ύπαρξης πέντε (5) τμημάτων για τα οποία μπορεί να υποβληθούν προσφορές από τους οικονομικούς φορείς, η τιμή που θα δοθεί θα αφορά στο κόστος του συνόλου των υπηρεσιών προ ΦΠΑ του Τμήματος για το οποίο υποβάλλεται προσφορά. Επισημαίνεται ότι το εκάστοτε ποσοστό Φ.Π.Α. επί τοις εκατό, της ανωτέρω τιμής θα υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα. Εν ολίγοις, στην ηλεκτρονική προσφορά του κάθε Τμήματος της παρούσης δεν θα απεικονίζονται αναλυτικά ανά δομή τα κόστη για τις απαιτούμενες υπηρεσίες αλλά το συνολικό κόστος των δομών για τις απαιτούμενες υπηρεσίες του κάθε Τμήματος.... Για τη σύνταξη της οικονομικής προσφοράς και τον υπολογισμό των επιμέρους στοιχείων αυτής, ως χρονική διάρκεια παροχής των υπηρεσιών λογίζεται η χρονική περίοδος όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο ...«Διάρκεια Σύμβασης» της παρούσης, εφόσον αφαιρεθούν τα Σάββατα και οι Κυριακές και περιλαμβάνει μόνον τις εργάσιμες ημέρες κατά τις οποίες θα

παρέχει τις υπηρεσίες καθαρισμού ο ανάδοχος και με βάση τις οποίες υποβάλλει την προσφορά του. Τα υλικά καθαριότητας (απορρυπαντικά, απολυμαντικά, κ.α.) καθώς και τα είδη ατομικής υγιεινής (χαρτί υγείας, κρεμοσάπουνο, χειροπετσέτες) θα βαρύνουν το Πανεπιστήμιο ....». Στην παρ. δε «...Διάρκεια σύμβασης» της ως άνω Διακήρυξης ορίζεται ότι: «Η διάρκεια της σύμβασης ανά τμήμα ορίζεται: 1.Για τις κτηριακές δομές του πρώην Πανεπιστημίου ... στα ανωτέρω Τμήματα 1, 2, 3, 4 & 5 για το χρονικό διάστημα από 1.11.2020 έως 31.12.2022. 2.Για τις κτηριακές δομές του πρώην ΤΕΙ ... και πρώην ΤΕΙ ...στα Τμήματα 2, 3, 4 & 5 για το χρονικό διάστημα από 15.12.2020 έως 31.12.2022.» Αλλωστε, με το αριθμ. πρωτ. ...έγγραφο της Αναθέτουσας Αρχής με θέμα ««Διευκρινίσεις στην με αριθμ. πρωτ. ... διακήρυξη για την ανάδειξη αναδόχου/ων στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του Πανεπιστημίου ... για τα έτη 2020, 2021 & 2022 με αριθμ. συστήματος ... στο ΕΣΗΔΗΣ» σε συνέχεια του με αριθμ. πρωτ. Π.Θ. ...αιτήματος για παροχή διευκρινήσεων του οικονομικού φορέα με δ.τ. ...ορίστηκε ότι: «..Εκ παραδρομής στα Υποδείγματα των οικονομικών προσφορών (στις σελίδες 94 έως 121) στην στήλη 5 έχει μείνει η λέξη ««Ετήσιο Κόστος» αντί του ορθού «Συνολικό Κόστος» στο οποίο θα πρέπει οι συμμετέχοντες Οικονομικοί φορείς να δηλώσουν τα κόστη για όλη την διάρκεια της σύμβασης ανά δομή δηλ. είτε 26 μήνες (από 1/11/20 έως 31/12/22) ή 24,5 μήνες (από 15/12/20 έως 31/12/22)...». (β). Όπως έχει κριθεί, υπό το προϋσχύον νομοθετικό καθεστώς περί διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, η πράξη περί παροχής διευκρινίσεων αποτελεί πράξη εκτελεστή, υποκείμενη σε προσφυγή και εφ' όσον δεν αμφισβητηθεί η νομιμότητά της, οι παρεχόμενες με αυτήν διευκρινίσεις εντάσσονται στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, συμπληρώνοντας τους σχετικούς όρους της διακηρύξεως, στους οποίους αναφέρονται (πρβλ. Ε.Α. ΣτΕ 190/2015, 108/2015, 55/2015, 44/2015, 92/2014, 254/2012, 45/2008, ΔΕφΑθ (αναστ.) 451/2014, 437/2013). (ν). Εν προκειμένω, η εταιρία «...» απορρίφθηκε από τον διαγωνισμό για όλα τα τμήματά αυτού και ειδικότερα για τα τμήμα 1,3 και 4 με τις εξής αιτιολογίες: «Για το Τμήμα 1 - ... Την απόρριψη της οικονομικής προσφοράς του οικονομικού φορέα υπό την επωνυμία ...ως προς το χαμηλό διοικητικό κόστος. Αναφορικά με την επιστροφή φόρου, την οποία επικαλείται ο οικονομικός φορέας στο με αριθμ. πρωτ. ...έγγραφο της να χρησιμοποιήσει για να καλύψει

το χαμηλό διοικητικό κόστος, αυτή υπερβαίνει χρονικά την χρονική περίοδο εκτέλεσης του έργου, κάτι άλλωστε το οποίο αναφέρει και η εν λόγω εταιρεία στο με αριθμ. πρωτ. ...έγγραφό της. Επίσης, ο οικονομικός φορέας αν και χρησιμοποίησε το υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς (επανάληψη στο ορθό) το οποίο απεστάλη σε όλους τους συμμετέχοντες στις 11/08/2020 12:54:30 μέσω της ενέργειας «Επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού συνοδευόμενο από το αριθμ. πρωτ. ...έγγραφο της Αναθέτουσας Αρχής με θέμα ««Διευκρινίσεις στην με αριθμ. πρωτ. ... διακήρυξη για την ανάδειξη αναδόχου/ων στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του Πανεπιστημίου ... για τα έτη 2020, 2021 & 2022 με αριθμ. συστήματος ... στο ΕΣΗΔΗΣ» σε συνέχεια του με αριθμ. πρωτ. Π.Θ. ...αιτήματος για παροχή διευκρινήσεων του οικονομικού φορέα με δ.τ. ...οι επιμέρους αναλύσεις των ποσών είναι σε ετήσια βάση και όχι για το σύνολο της χρονικής περιόδου του Τμήματος Για το Τμήμα 3-.... Την απόρριψη της οικονομικής προσφοράς του οικονομικού φορέα υπό την επωνυμία ...ως προς το χαμηλό διοικητικό κόστος. Αναφορικά με την επιστροφή φόρου, την οποία επικαλείται ο οικονομικός φορέας στο με αριθμ. πρωτ. ...έγγραφό της να χρησιμοποιήσει για να καλύψει το διοικητικό κόστος, αυτή υπερβαίνει χρονικά την χρονική περίοδο εκτέλεσης του έργου, κάτι άλλωστε το οποίο αναφέρει και η εν λόγω εταιρεία στο με αριθμ. πρωτ. ...έγγραφό της. Επίσης, ο οικονομικός φορέας αν και χρησιμοποίησε το υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς (επανάληψη στο ορθό) το οποίο απεστάλη σε όλους τους συμμετέχοντες στις 11/08/2020 12:54:30 μέσω της ενέργειας «Επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού συνοδευόμενο από το αριθμ. πρωτ. ...έγγραφο της Αναθέτουσας Αρχής με θέμα ««Διευκρινίσεις στην με αριθμ. πρωτ. ... διακήρυξη για την ανάδειξη αναδόχου/ων στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του Πανεπιστημίου ... για τα έτη 2020, 2021 & 2022 με αριθμ. συστήματος ... στο ΕΣΗΔΗΣ» σε συνέχεια του με αριθμ. πρωτ. Π.Θ. ...αιτήματος για παροχή διευκρινήσεων του οικονομικού φορέα με δ.τ. ...οι επιμέρους αναλύσεις των ποσών είναι σε ετήσια βάση και όχι για το σύνολο της χρονικής περιόδου της κάθε δομής [στην προκειμένη περίπτωση οι δομές του Τμήματος ανέρχονται στον αριθμό των δύο (2)<sup>1</sup> του εν λόγω Τμήματος. Για το Τμήμα 4 - ..... Την απόρριψη της οικονομικής προσφοράς του οικονομικού φορέα υπό την επωνυμία ...ως προς το χαμηλό διοικητικό κόστος. Αναφορικά με την

επιστροφή φόρου, την οποία επικαλείται ο οικονομικός φορέας στο με αριθμ. πρωτ. ...έγγραφο της να χρησιμοποιήσει για να καλύψει το διοικητικό κόστος, αυτή υπερβαίνει χρονικά την χρονική περίοδο εκτέλεσης του έργου και ειδικά για το τελευταίο έτος 2022 η επιστροφή φόρου θα πραγματοποιηθεί μετά την εκκαθάριση αυτού και συγκεκριμένα στο έτος 2023, κάτι άλλωστε το οποίο αναφέρει και η εν λόγω εταιρεία στο με αριθμ. πρωτ. ...έγγραφο της. Επίσης, ο οικονομικός φορέας αν και χρησιμοποίησε το υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς (επανάληψη στο ορθό) το οποίο απεστάλη σε όλους τους συμμετέχοντες στις 11/08/2020 12:54:30 μέσω της ενέργειας «Επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού συνοδευόμενο από το αριθμ. πρωτ. ...έγγραφο της Αναθέτουσας Αρχής με θέμα ««Διευκρινίσεις στην με αριθμ. πρωτ. ... διακήρυξη για την ανάδειξη αναδόχου/ων στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του Πανεπιστημίου ... για τα έτη 2020, 2021 & 2022 με αριθμ. συστήματος ... στο ΕΣΗΔΗΣ» σε συνέχεια του με αριθμ. πρωτ. Π.Θ. ...αιτήματος για παροχή διευκρινήσεων του οικονομικού φορέα με δ.τ. .... οι επιμέρους αναλύσεις των ποσών είναι σε ετήσια βάση και όχι για το σύνολο της χρονικής περιόδου της κάθε δομής [στην προκειμένη περίπτωση οι δομές του Τμήματος ανέρχονται στον αριθμό των δύο (2)<sup>1</sup> του εν λόγω Τμήματος.» Από το κανονιστικό πλαίσιο της διακήρυξης συνάγεται ότι απαιτείται η υποβολή συμπληρωμένου του συνημμένου Υποδείγματος στη Διακήρυξη, που είναι διακριτό ανά τμήμα συμμετοχής, στο οποίο να αποτυπώνονται οι προς συμπλήρωση τιμές και τα κόστη για το σύνολο της χρονικής περιόδου του κάθε Τμήματος. Αντίθετα, η προσφεύγουσα εταιρία υπέβαλε τέτοιο έντυπο, πλην όμως συμπλήρωσε τιμές και κόστη αναγόμενα σε ετήσιο επίπεδο κατά παράβαση των όρων της Διακήρυξης. Ο δε ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι «...με μια απλή μαθηματική πράξη, ο καθένας Μπορεί να υπολογίσει το συνολικό προσφερόμενο ποσό της χρονικού περιόδου του κάθε τμήματος, εφόσον έχουμε υπολογίσει και αναγράψει τόσο το μηνιαίο, όσο και το ετήσιο τίμημα ανά Τμήμα, το οποίο τμήμα (μηνιαίο και ετήσιο), με δεδομένο ότι δεν υπάρχει καμία διαφοροποίηση των αναγκών του καθαρισμού από μήνα σε μήνα και από έτος σε έτος σε κάθε τμήμα. είναι ξεκάθαρο, πλήρως ορισμένο, δίχως να υπερβαίνει τον προϋπολογισμό του συνόλου της σύμβασης ή των επιμέρους τμημάτων, και με μια απλή πρόσθεση προκύπτει και το συνολικό με σαφήνεια...» είναι εσφαλμένος διότι είναι δυνατόν να θεραπευτούν μόνο λάθη

σε μαθηματικές πράξεις, ήτοι εσφαλμένα αθροίσματα ή γινόμενα, αναντιστοιχίες ολόγραφης και αριθμητικής τιμής και στρογγυλοποιήσεις και όχι μετατροπή ετήσιου κόστους σε συνολικό. Η οικονομική προσφορά της προσφεύγουσας αποτελεί μεταβολή του ίδιου του αντικειμένου συμπλήρωσης, που μάλιστα η απόκλιση του από τα ζητούμενα, δεν οφειλόταν σε κάποιο μαθηματικό σφάλμα αυτής, αλλά σε εκ μέρους της δήλωση άλλης πληροφορίας από τη ζητούμενη, ήτοι το ετήσιο αντί του συνολικού κόστους. Τέλος, με την αριθ. πρωτ. ...διευκρίνιση της Αναθέτουσας, ορίστηκε ότι: «Σας γνωρίζουμε ότι, στην οικεία διακήρυξη, ο υπολογισμός του ελάχιστου εργατικού κόστους έχει γίνει σε ετήσια βάση συμπεριλαμβάνοντας πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές του έτους. Για το διάστημα που αναφέρεστε, ήτοι από 15/12/2020 έως 31/12/2020 το ελάχιστο κόστος έχει υπολογιστεί αναλογικά ως προς το ετήσιο, με αποτέλεσμα το εν λόγω κόστος να μην διαφοροποιείται ως προς το ύψος αυτού. Οι ανωτέρω διευκρινίσεις παρακαλούμε να ληφθούν υπόψη από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς κατά τη σύνταξη των προσφορών τους...». Η ως άνω Διευκρίνιση της Αναθέτουσας, σε καμία περίπτωση, δεν έρχεται σε αντίθεση με την προηγούμενη διευκρίνιση για το επίμαχο ζήτημα, αλλά αντιθέτως εξετάζει διαφορετικό ζήτημα που αφορά το ελάχιστο εργατικό κόστος και όχι τον τρόπο υπολογισμού της οικονομικής προσφοράς για το σύνολο της χρονικής περιόδου του κάθε Τμήματος. Άλλωστε, με την υπ' αριθ. 209/2021 απόφαση της ΑΕΠΠ, επί παρόμοιου ζητήματος, κρίθηκε ότι: «...Επομένως, ούτε υποβλήθηκε το ζητούμενο υπόδειγμα ορθά συμπληρωμένο ούτε υποβλήθηκαν τα στοιχεία αυτού και δη, τα οριζόμενα εξ αυτού κονδύλια ετήσιου κόστους αποδοχής και εισφορών, πρόσθετου κόστους (διοικητικό κόστος και αναλωσίμων), εργολαβικού κέρδους και νομίμων κρατήσεων, ως και συνόλου οικονομικής προσφοράς σε ετήσιο επίπεδο ούτε δηλώθηκαν τα ετήσια ποσά αποδοχών και ασφαλιστικών εισφορών, ο δε παρεμβαίνων αντιφατικά ως προς τον τίτλο των οικείων προς συμπλήρωση πινάκων, που μάλιστα διατήρησε και αναφερόταν σε ετήσια ποσά αποδοχών και εισφορών ανέγραψε στην 1<sup>η</sup> σελ. του εντύπου το διετές κόστος, ενώ τροποποίησε τη σελ. 2 του υποδείγματος που αναφερόταν σε ετήσιο κόστος αποδοχών και εισφορών, τρέποντας τον οικείο εκεί τίτλο σε «2 έτη κόστος αποδοχών και ασφαλιστικών εισφορών», ενώ η συμπλήρωση του οικείου εντύπου είχε κατά τους ως άνω



όρους της διακήρυξης, οριστεί ως υποχρεωτική και άρα, ήταν υποχρεωτική και όχι απλά επιθυμητή, η συμπλήρωση του ως ετέθη από τον αναθέτοντα, ως ρητά εξ αυτής οριζόμενο ως αναπόσπαστο μέρος της διακήρυξης, απαραίτητο έγγραφο της οικονομικής προσφοράς. Άλλωστε, αλυσιτελώς ο παρεμβαίνων επικαλείται τη φράση του όρου ...«Στην ηλεκτρονική φόρμα οικονομικής προσφοράς του ΕΣΗΔΗΣ αναγράφεται το συνολικό προσφερόμενο ποσό, αριθμητικά και ολόγραφα σε ευρώ, για την εκτέλεση της σύμβασης», αφού αυτή αναφέρεται ακριβώς στη φόρμα προσφοράς του ΕΣΗΔΗΣ και όχι στο οικείο συνυποβλητέο μετ' αυτής έντυπο. Περαιτέρω, ο ως άνω όρος ορίζει μεν ότι ««Σφάλματα, αναντιστοιχίες ολόγραφης και αριθμητικής τιμής, λογιστικά λάθη σε γινόμενα καθώς και λάθη στην στρογγυλοποίηση διορθώνονται από την Επιτροπή Διαγωνισμού με βάση την ολόγραφη αναγραφή του ποσού προσφοράς.», πλην όμως αναφέρεται σαφώς απλώς και μόνο σε λάθη σε μαθηματικές πράξεις, ήτοι εσφαλμένα αθροίσματα ή γινόμενα, αναντιστοιχίες ολόγραφης και αριθμητικής τιμής και στρογγυλοποιήσεις και όχι σε μετατροπή διετούς κόστους σε ετήσιο και ούτως μεταβολή του ίδιου του αντικείμενου συμπλήρωσης, που μάλιστα η απόκλιση του από τα ζητούμενα, δεν οφειλόταν σε κάποιο μαθηματικό σφάλμα του παρεμβαίνοντος, αλλά σε εκ μέρους του δήλωση άλλης πληροφορίας από τη ζητούμενη, ήτοι το διετές αντί του ετησίου κόστους, απόκλιση περαιτέρω και σκόπιμη, όπως αποδεικνύεται ότι στη σελ. 2 του εντύπου του, ο παρεμβαίνων μετέβαλε τον τίτλο του σχετικού πεδίου, από ««ετήσιο» κόστος σε «2 έτη» κόστος. Κατά τα λοιπά σε αντίθεση με τους υποθετικούς περί προθέσεων της διακήρυξης, ισχυρισμούς του παρεμβαίνοντος, που άλλωστε ουδόλως ζήτησε διευκρινίσεις, αν τυχόν δεν είχε κατανοήσει τι πρέπει να συμπληρωθεί στο έντυπο, παρά αυτόβουλα μετέβαλε αυτό και το αντικείμενο των προς συμπλήρωση πεδίων του, ως και τον τίτλο σχετικού πεδίου του στη σελ. 2 που με σαφήνεια αναφερόταν σε ετήσιο κόστος αποδοχών και ασφαλιστικών 6 εισφορών (ενώ στη σελ. 1 διατήρησε τον περί «ετησίων ποσών» τίτλο συμπληρώνοντας όμως κονδύλια διετούς κόστους), το μόνο που κατά συνδυασμό του αρ. ...της διακήρυξης και του υποδείγματος προκύπτει είναι ότι η διακήρυξη ζήτησε στο έντυπο να υποβληθούν τα σχετικά κόστη και τιμές σε ετήσιο επίπεδο, αφού εξάλλου και για το πεδίο περί συνόλου άνευ ΦΠΑ οικονομικής προσφοράς, ορίζεται ότι τούτο είναι το άθροισμα των κονδυλίων A+B+Γ+Δ, όπου ως A ορίστηκε το

ετήσιο κόστος αποδοχών και εισφορών, τούτο δε προς προφανή σκοπό ελεγχιμότητας, που είναι προδήλως ευχερέστερη σε επίπεδο αποδοχών πλήρους έτους, που αποτελεί και τη συνήθη και εύλογη βάση υπολογισμού εργατικού κόστους (ένεκα του ετησίου κύκλου επιδομάτων, αδειών και δώρων), με συνέπεια προδήλως και τη για λόγους συνέπειας και συνάθροισης δήλωση και των λοιπών κονδυλίων κόστους σε ετήσιο επίπεδο, ενώ στη φόρμα οικονομικής προσφοράς ΕΣΗΔΗΣ, θα συμπληρωνόταν το διετές συνολικό ποσό προσφοράς, ήτοι το τελικό άθροισμα του εντύπου επί 2, ακριβώς όπως ανέφερε η διακήρυξη και ως το προσφερόμενο τίμημα για την όλη, διετή, σύμβαση, εξάλλου δε, η υποβολή του υποδείγματος ορίστηκε με ειδική μνεία του αρ. ...ως υποχρεωτική, χωρίς ουδόλως ούτως να καταλείπεται περιθώριο ερμηνείας ότι είχε απλώς ενδεικτικό και επιθυμητό χαρακτήρα και ότι δύναται να συμπληρωθεί με άλλον από τον υποδεικνυόμενο τρόπο και για άλλα από τα ζητούμενα κόστη, καλουμένου τυχόν του αναθέτοντος να μεταβάλει εν συνεχεία κατά την αξιολόγηση τα οικεία ποσά, ώστε να τα καταστήσει ετήσια...». Επομένως, η εταιρία μας τέθηκε σε δυσμενέστερη θέση από τη μη τήρηση της συγκεκριμένης ουσιώδους απαίτησης εκ μέρους της ανωτέρω εταιρίας. Ως εκ τούτου, με ορθή αιτιολογία η ως άνω εταιρία αποκλείστηκε από τη διαγωνιστική διαδικασία και η προδικαστική προσφυγή της πρέπει να απορριφθεί. Δεν έχει υπολογίσει εύλογο ποσό διοικητικού κόστους. (α). Στο άρθρο 68 του Ν. 3863/2010 με τίτλο «Συμβάσεις εργολαβίας εταιρειών παροχής υπηρεσιών» ορίζεται ότι: «1. Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή) αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής: α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο. β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας. γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. στ) Τα

τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων. Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.» (β). Από ανωτέρω διατάξεις συνάγεται ότι στις Διακηρύξεις των δημοσίων διαγωνισμών για παροχή υπηρεσιών καθαρισμού ή φύλαξης ζητείται από τους προσφέροντες, επί ποινή αποκλεισμού, η αναφορά των στοιχείων α ' έως στ ' της παρ. 1 του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010, η οποία αποσκοπεί στον έλεγχο από την αναθέτουσα αρχή ότι διασφαλίζονται τα εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων στις εταιρίες που παρέχουν τις υπηρεσίες αυτές. Περαιτέρω, σύμφωνα με την παραπάνω διάταξη, ο υπολογισμός στις προσφορές των διαγωνιζομένων ενός εύλογου ποσοστού διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νομίμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων, αποσκοπεί στην αναλυτική περιγραφή του κόστους παροχής των υπηρεσιών, ούτως ώστε να καθίσταται ελέγξιμο το ύψος της οικονομικής προσφοράς σε σχέση με το αντικείμενο της υπηρεσίας (ΕλΣυν Τμ.νι 2092/2011). Συνακολούθως, οι εταιρίες παροχής υπηρεσιών καθαριότητας (και φύλαξης) στην προσφορά τους, κατά την ρητώς εκπεφρασμένη -με τις διατάξεις του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010 -βούληση του νομοθέτη, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο (και κατά συνεκδοχή) ελέγξιμο από τις αναθέτουσες αρχές - με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής και τις παρεχόμενες από τις προσφέρουσες εταιρίες εξηγήσεις - ποσοστό διοικητικού κόστους και εργολαβικού κέρδους (ΣτΕ 198/2013, ΔΕΘ 344/2012, ΕλΣυν Τμ. VI 150/2014), το δε κόστος αμοιβής των εργαζομένων, επιβάλλεται να μην υπολείπεται του οριζόμενου στην οικεία συλλογική σύμβαση εργασίας ή στην εθνική γενική συλλογική σύμβαση εργασίας, η δε προσφορά θα πρέπει επιπλέον να ενσωματώνει και ένα εύλογο ποσοστό αναλώσιμων, εργολαβικού κέρδους καθώς και τις νόμιμες κρατήσεις (ΔΕΘ 339/2013). Ενόψει του ότι το ποσοστό αυτό δεν είναι εκ των προτέρων

καθορισμένο, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εξετάσει αν, λαμβανομένων υπόψη της συγκεκριμένης υπό σύναψη σύμβασης και των τυχόν παρεχόμενων από το διαγωνιζόμενο επί του θέματος διευκρινίσεων, το αναφερόμενο στην προσφορά του διοικητικό κόστος είναι εύλογο, σε τρόπο ώστε να καλύπτονται στοιχειωδώς οι λειτουργικές ανάγκες εκτέλεσης της υπό σύναψη σύμβασης. Αν η αναθέτουσα αρχή κρίνει, ενόψει και των υποβληθεισών εξηγήσεων, ότι το αναφερόμενο στην προσφορά διαγωνιζόμενου κόστος δεν είναι εύλογο, η προσφορά απορρίπτεται. Η υποβολή «ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς» δύναται να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και να πλήξει την επί ίσοις όροις συμμετοχή των ενδιαφερομένων στους διαγωνισμούς για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, αφού με τη μεθόδευση αυτή οι λοιποί υποψήφιοι αποκλείονται κατά το στάδιο αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών και η διαδικασία αποβαίνει υπέρ του διαγωνιζόμενου εκείνου, που προσφέρει τις υπηρεσίες του αντί αδικαιολόγητα χαμηλού, σε σχέση με τα κρατούντα στην αγορά, τιμήματος. Η οικονομική προσφορά διαγωνιζόμενου σε διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης για υπηρεσίες φύλαξης/καθαριότητας, δεν μπορεί, κατά την κοινή αντίληψη, να συντίθεται μόνο από το κόστος της μισθοδοσίας του προσωπικού που θα ασχοληθεί στην παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών, αλλά θα πρέπει να περιλαμβάνει και το λειτουργικό (διοικητικό) κόστος, καθώς επίσης και να καταλείπει και κάποιο περιθώριο κέρδους, ώστε να μην θέτει σε κίνδυνο την εκτέλεση της σχετικής συμβάσεως (Αποφάσεις ΕΑ 675/2002, 272/2008, 1257, 1262, 1297 και 1299/2009, 970/2010 κλπ). (γ). Στην προκειμένη περίπτωση, η εταιρία «... ..» απορρίφθηκε από τον διαγωνισμό για όλα τα τμήματά αυτού και ειδικότερα για τα τμήμα 1,3 και 4 και για το λόγο που αφορά το χαμηλό διοικητικό κόστος. Η ως άνω εταιρία δήλωσε στην προσφορά της διοικητικό κόστος: - Για το Τμήμα 1 (... - Κτηριακές Εγκαταστάσεις του πρώην Πανεπιστημίου ...) ποσού ύψους 28,56 ευρώ ανά έτος, και συνεπώς 61,88 ευρώ για τους 26 μήνες. - Για το Τμήμα 3 (... - Κτηριακές Εγκαταστάσεις του πρώην ...) ποσού ύψους 329,52 ευρώ ανά έτος, και συνεπώς 713, 96 ευρώ για τους 26 μήνες. - Για το Τμήμα 3 (... - Κτηριακές Εγκαταστάσεις Σχολής ...- πρώην Πανεπιστήμιο ...) ποσού ύψους 131,81 ευρώ ανά έτος, και συνεπώς 285, 59 ευρώ για τους 26 μήνες. - Για το Τμήμα 4 (... - Κτηριακές Εγκαταστάσεις του πρώην Πανεπιστημίου ...) ποσού ύψους 131, 81 ευρώ ανά

## Αριθμός απόφασης: 663/2021

έτος, και συνεπώς 285, 59 ευρώ για τους 26 μήνες. - Για το Τμήμα 4 (... - Κτηριακές Εγκαταστάσεις πρώην ΤΕΙ ...) ποσού ύψους 250, 43 ευρώ ανά έτος, και συνεπώς 542,60 ευρώ για τους 26 μήνες. Τα ως άνω δηλωθέντα ποσά είναι μηδαμινά και δεν επαρκούν για να καλυφθούν τα βασικά διοικητικά κόστη για τις λειτουργικές ανάγκες εκτέλεσης της σύμβασης. Ειδικότερα, στο διοικητικό κόστος συμπεριλαμβάνονται το κόστος εποπτείας, κόστος μεταφοράς υλικών και προσωπικού, κόστος τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, κόστος επικοινωνιών, κόστος ασφαλιστηρίου συμβολαίου, κόστος γραμματειακής υποστήριξης, κόστος έκδοσης εγγυητικών επιστολών, έξοδα δημοσίευσης της Διακήρυξης. Εξάλλου, με το αρ. πρωτ. ...έγγραφο διευκρινίσεων της αναθέτουσας αρχής με θέμα «Διευκρινίσεις στην με αριθ. πρωτ. ...διακήρυξη για την Ανάδειξη Αναδόχου/ων στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του Πανεπιστημίου ... για έτη 2020, 2021 & 20211 με αριθ. συστήματος ... στο ΕΣΗΔΗΣ», που συνιστά εκτελεστή πράξη, ορίστηκε ότι: «...τα έξοδα δημοσίευσης, τα οποία βαρύνουν τον/τους ανάδοχο/αναδόχους στον Ελληνικό Τύπο ανέρχονται ανά Τμήμα ή και στο σύνολο αυτών, ως εξής: ΤΜΗΜΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΗ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ ΣΥΜΠ. ΦΠΑ ΣΕ ΕΥΡΩ

|   |     |        |
|---|-----|--------|
| 1 | ... | 244,78 |
| 2 | ... | 438,96 |
| 3 | ... | 322,40 |
| 4 | ... | 446,40 |
| 5 | ... | 446,40 |

ΣΥΝΟΛΟ

1.898,94 .....

Συνεπώς, αυτή η δαπάνη απαιτείται να περιληφθεί στο διοικητικό κόστος της προσφοράς του κάθε συμμετέχοντα στον διαγωνισμό. Επομένως, η προσφορά της εταιρίας «...» ως προς το Διοικητικό κόστος για το Τμήμα 1 δεν καλύπτει ούτε την ως άνω απαίτηση, ήτοι τα έξοδα δημοσίευσης στον Ελληνικό Τύπο. Επιπλέον, σε ό, τι αφορά τις εγγυητικές επιστολές, ήδη η εταιρεία για να λάβει μέρος στο διαγωνισμό έχει προβεί στην έκδοση εγγυητικών επιστολών συμμετοχής από την Εθνική Τράπεζα. Και συγκεκριμένα ως εξής: Εθνική Τράπεζα, Νο ..., ποσού 14.222,63 € με ισχύ έως 31.7.2021. Εθνική Τράπεζα, Νο ..., ποσού 5.312,45€ με ισχύ έως 31.7.2021. Εθνική Τράπεζα, Νο ..., ποσού 3.671,37€ με ισχύ έως 31.7.2021.

## **Αριθμός απόφασης: 663/2021**

Εθνική Τράπεζα, Νο ..., ποσού 15.264,08€ με ισχύ έως 31.7.2021, Εθνική Τράπεζα, Νο ..., ποσού 3.219,03€ με ισχύ έως 31.7.2021. Για τις οποίες κατ' εκτίμηση το ελάχιστο κόστος έκδοσης είναι 30,00 € ανά εγγυητική επιστολή. Σε ότι αφορά την εγγυητική καλής εκτέλεσης, στην παρ. ...Εγγύηση Συμμετοχής της Διακήρυξης ορίζεται ότι: «...Με την υποβολή των προσφορών απαιτείται, επί ποινή αποκλεισμού, η κατάθεση εγγυητικής επιστολής συμμετοχής ποσού, ήτοι ποσού 2% της εκτιμώμενης συνολικής αξίας της σύμβασης, μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. με ανάλογη στρογγυλοποίηση το οποίο ανέρχεται στο ποσό των σαράντα ενός χιλιάδων εξακοσίων ογδόντα εννέα ευρώ και πενήντα πέντε λεπτών (41.689,55€). (Το περιεχόμενό της να είναι σύμφωνο με το υπόδειγμα που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Γ της οικείας διακήρυξης και τα οριζόμενα στο άρθρο 72 του ν. 4412/2016 με εξαίρεση της εγγυοδοτικής παρακαταθήκης του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, σύμφωνα με την παράγραφο ...της παρούσης). Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς της παραγράφου ...της παρούσας, ήτοι τουλάχιστον μέχρι 31.7.2021, άλλως η προσφορά απορρίπτεται. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, πριν τη λήξη της προσφοράς, να ζητά από τον προσφέροντα να παρατείνει, πριν τη λήξη τους, τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής.». Συνεπώς, το κόστος έκδοσης και διατήρησης εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης ανέρχεται κατ' ελάχιστο, στο ποσό των 208, 44 ευρώ, ήτοι  $2.084.477, 68,00€ \times 2\% = 41.689,55$  (ποσό εγγύησης)  $\times 0,5\%$  [(ενδεικτικό κόστος έκδοσης και διατήρησης εγγυητικής επιστολής, το οποίο μάλιστα υπολείπεται του τιμολογίου των τραπεζών) = 208, 44 €]. Εξάλλου, ακόμη και εάν προβλεφθεί ότι η εν λόγω εταιρία θα μπορούσε να προσκομίσει εγγυητικές επιστολές άλλων πιστωτικών ιδρυμάτων, πάντως, οι πιο πάνω υπολογισμοί προσδιορίζουν το μέσο εύρος (ή και κατώτερο αυτού) διακύμανσης του σχετικού κόστους, με βάση το οποίο πρέπει να γίνει η αξιολόγηση του εν λόγω στοιχείου. Τέλος, αναφορικά με την επιστροφή φόρου, την οποία επικαλείται η προσφεύγουσα στο με αριθμ. πρωτ. ...έγγραφο της, ότι θα την χρησιμοποιήσει για να καλύψει το διοικητικό κόστος, λεκτέα είναι τα ακόλουθα: Η επιστροφή φόρου υπερβαίνει χρονικά την χρονική περίοδο εκτέλεσης του έργου και ειδικά για το τελευταίο έτος 2022 η επιστροφή φόρου θα πραγματοποιηθεί μετά την εκκαθάριση αυτού και

## Αριθμός απόφασης: 663/2021

συγκεκριμένα στο έτος 2023, κάτι άλλωστε το οποίο αναφέρει και η εν λόγω εταιρεία στο με αριθμ. πρωτ. ...έγγραφό της. Άλλωστε, είναι αβέβαιο εάν η παρακράτηση θα επιστραφεί ή θα συμψηφίζεται με άλλες φορολογικές υποχρεώσεις ή οφειλές της εν λόγω εταιρείας μας. Σε κάθε περίπτωση, για το Τμήμα 3 - ..., η προσφορά της ως άνω εταιρείας δεν είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής (χαμηλότερη) και επομένως, εφόσον δεν προβάλλει λόγους ακυρότητας της δικής μας προσφοράς, ο λόγος της προβάλλεται αλυσιτελώς δίχως έννομο συμφέρον. Συνεπώς, το διοικητικό κόστος που προτείνει η ως άνω εταιρεία για διοικητικό κόστος δε μπορεί να θεωρηθεί εύλογο κατά την έννοια του νόμου με συνέπεια η προσφορά της, και εξ αυτού του λόγου να καθίσταται απορριπτέα. Ως εκ τούτου, με ορθή αιτιολογία απορρίφθηκε από τη διαγωνιστική διαδικασία και η προσφυγή της πρέπει να απορριφθεί».

12. Επειδή, η προσφεύγουσα υποστηρίζει με το υπόμνημα της, ότι «Η αιτιολογία της αναθέτουσας είναι προφανώς εσφαλμένη και άκαιρη διότι, σύμφωνα με την Διακήρυξη, η χρονική διάρκεια του έργου ορίζεται από 01/11/2020-31/12/2022 για τα τμήματα ...-1, ...-2, Σχολή .....-3, Κτιριακές δομές ... και κτίριο...-4 και Κτιριακές δομές...-5, ενώ για τα τμήματα Πρώην ΤΕΙ ...-2, Πρώην ΤΕΙ ...-3, Πρώην ΤΕΙ...-4, Πρώην ΤΕΙ ...-5, η διάρκεια του έργου ορίζεται από 15/12/2020 – 31/12/2022. Από τα παραπάνω μπορεί κανείς εύκολα να συμπεράνει πως για τα πρώτα 5 τμήματα η διάρκεια του έργου, άρα και το χρονικό διάστημα στο οποίο αναφέρεται η οικονομική μας προσφορά, περιλαμβάνει 2 μήνες του οικονομικού έτους 2020 ενώ για τα υπόλοιπα 4 τμήματα του έργου περιλαμβάνει μισό μήνα του οικονομικού έτους 2020 και η παρακράτηση φόρου για τους μήνες του οικονομικού έτους 2020 για τα παραπάνω τμήματα ανέρχεται σε 8.044,59€, αναλυτικότερα: 3.810,71€ για το τμήμα ...-1 735,91€ για τη ...-2 297,45€ για τη Σχολή .....-3 1.470,05€ Κτιριακές δομές ... και κτίριο ...-4 και 588,72€ Κτιριακές δομές....-5 183,98€ Πρώην ΤΕΙ ...-2 185,91€ Πρώην ΤΕΙ....-3 698,27€ Πρώην ΤΕΙ ...-4 73,59€ Πρώην ΤΕΙ ...-5. Τα παραπάνω ποσά που αφορούν παρακράτηση φόρου για το έτος 2020 επιστρέφονται μόλις γίνει η εκκαθάριση του οικονομικού έτους 2020 εντός της επόμενης χρονιάς, ήτοι 2021, οπότε ο ισχυρισμός της επιτροπής πως η επιστροφή φόρου κατά την εκτέλεση της εν λόγω σύμβασης υπερβαίνει χρονικά την χρονική περίοδο εκτέλεσης του έργου είναι παντελώς

απαράδεκτος και απορριπτέος. Ωστόσο, ως προς την φερεγγυότητά μας και την έκδηλη ανησυχία της αναθέτουσας για την ορθή εκτέλεση του έργου, απευθυνόμενοι προς την αναθέτουσα της θυμίζουμε ότι, η εταιρεία μας, παρείχε τις υπηρεσίες της για δύο σχεδόν χρόνια στις εγκαταστάσεις του πρώην ΤΕΙ ... και ... χωρίς το παραμικρό πρόβλημα στην εκτέλεση των εργασιών και παρόλο που παρέλαβε τις εργασίες ανεπιφύλακτα, εντούτοις μας οφείλει ακόμα τιμολόγια του Δεκεμβρίου 2019, καθυστέρηση η οποία οφείλεται αποκλειστικά και μόνον σε εσωτερικές διαδικασίες του Πανεπιστημίου, αναγκάζοντάς μας σε δικαστική

Διεκδίκηση. Επιπλέον η επιτροπή και η αναθέτουσα, βασίζει την απόρριψη της προσφοράς μας αίολους, αβάσιμους, απαράδεκτους και παντελώς αόριστους ισχυρισμούς αναφέροντας «Ωστόσο, κατά την εκτέλεση της σύμβασης η παρούσα οικονομική κατάσταση της προσφεύγουσας είναι δυνατό να μεταβληθεί και ο φόρος εισοδήματος 8% να συμψηφιστεί με τυχόν υποχρεώσεις φορολογικές και μη, και όχι να επιστραφεί». Προς τούτο λεκτέα ότι, για την εταιρεία μας και τα αποτελέσματά της, δεν αλλάζει κάτι αν έχει υποχρεώσεις που πρέπει να αποδώσει στην εφορία, διότι αυτό θα το κάνει υποχρεωτικά είτε έχει λαμβάνειν επιστροφή παρακρατούμενων φόρων είτε όχι, επομένως και η αιτιολογία αυτή της αναθέτουσας είναι άτοπη και απαράδεκτη. Ακόμα και αν το υποθετικό σενάριο της επιτροπής ισχύσει και βρεθούν φορολογικές υποχρεώσεις, αυτές θα αφορούν τον φόρο εισοδήματος για το εργολαβικό κέρδος της εταιρείας, το οποίο αποτελεί μικρό ποσοστό του ετήσιου τιμήματος και του συγκεκριμένου έργου και όλων των έργων, καθώς το βασικό κόστος των έργων είναι το εργατικό κόστος (μεγαλύτερο του 90% του συνολικού κόστους). Με δεδομένο δε, πως προκύπτουν και εργατικές δαπάνες από τις συμβάσεις των εργαζόμενων, τουλάχιστον το 90% της παρακράτησης φόρου είναι σίγουρο πως επιστέφεται, το οποίο σε κάθε περίπτωση είναι υπεραρκετό για την κάλυψη του δήθεν χαμηλού διοικητικού κόστους. Στην συνέχεια η αναθέτουσα αναφέρει πως το προσφερόμενο τίμημα δεν αιτιολογήθηκε επαρκώς, γεγονός το οποίο δεν ευσταθή καθώς το τίμημά μας αιτιολογήθηκε πλήρως και επαρκώς μετά από αίτημα της επιτροπής. Η αναθέτουσα, για να δικαιολογήσει την, κατά την κρίση της, ανεπάρκεια της αιτιολόγησης του τιμήματός μας, αναφέρει «Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι στις οικονομικές τους προσφορές θα πρέπει οι οικονομικοί φορείς ανά Τμήμα,



## **Αριθμός απόφασης: 663/2021**

για την οικεία διακήρυξη, να συμπεριλαμβάνουν τόσο την παρακράτηση του φόρου 8%, την οποία ναι μεν έχει συμπεριλάβει η προσφεύγουσα αλλά στην προκειμένη περίπτωση θα χρησιμοποιήσει για να καλύψει το διοικητικό κόστος της κατά την εκτέλεση της σύμβασης, όσο και ένα εύλογο διοικητικό κόστος, όπου να καλύπτει τα επιμέρους κοστολογήσιμα στοιχεία της διακήρυξης, όπως είναι η έκδοση εγγυητικής επιστολής συμμετοχής και καλής εκτέλεσης, έξοδα δημοσιεύσεων, κ.α.». Προς τούτο, επισημαίνουμε ότι, το ποσό του διοικητικού κόστους που έχει υπολογιστεί αρκεί για να υπερκαλύψει το κόστος έκδοσης των εγγυητικών επιστολών του έργου, που σημειωτέον δεν καταβάλλονται στην τράπεζα εφάπαξ, αλλά ποσοστιαία ανά τρίμηνο χρήσης τους. Το κόστος ΕΛΠΚ είναι μηδενικό μέχρι και τον Σεπτέμβριο του 2021 ενώ τα έξοδα δημοσίευσης που βαρύνουν τον ανάδοχο μπορούν να πληρωθούν οποιαδήποτε στιγμή κατά την διάρκεια του έργου, καθώς δεν ορίζεται κάτι διαφορετικό από την διακήρυξη. Δεδομένου πως η εταιρεία μας στο πρώτο τετράμηνο του 2021 υποβάλει την φορολογική της δήλωση για το οικονομικό έτος 2020, το ποσοστό της παρακράτησης φόρου των 8.044,59 € που αφορούν το οικονομικό έτος 2020 θα της επιστραφεί ένα με δύο μήνες μετά την φορολογική της δήλωση. Από την στιγμή της επιστροφής της παρακράτησης φόρου, το ποσό της επιστροφής αποτελεί κεφάλαιο της εταιρείας, το οποίο μπορεί να διαχειριστεί για την κάλυψη οποιασδήποτε επιπλέον ανάγκης του έργου, καθώς δεν αναφέρεται σε κανένα σημείο της διακήρυξης πως αυτό δεν επιτρέπεται. Ως απόδειξη των παραπάνω, να αναφερθεί ότι την τελευταία τριετία 2017-2019 η εταιρεία μας είχε τις παρακάτω επιστροφές φόρου: Έτος 2017: 171.846,32€ Έτος 2018: 248.080,99€ Έτος 2019: 221.177,68€ Τέλος, από την αναφορά της ίδιας της επιτροπής για την εταιρεία «...» «....Αναφορικά με το δεύτερο ερώτημα της εταιρείας ... Το 3% στο Διοικητικό κόστος και το 2% στο εργολαβικό κέρδος δεν είναι δεσμευτικά αλλά ενδεικτικά ωστόσο τα προσφερόμενα ποσά των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων τόσο στο Διοικητικό κόστος όσο και στο εργολαβικό κέρδος δεν θα πρέπει να ξεπερνούν τα ανωτέρω ποσοστά....» προκύπτει ξεκάθαρα πως τα ποσοστά αυτά είναι ενδεικτικά και δεν πρέπει να ξεπεραστούν αλλά δεν απαγορεύει να είναι κατώτερα ή ίσα. Σχετικά με τον 2ο λόγο. Η εταιρεία μας, με βάσει το σκεπτικό το οποίο αναλύθηκε στην προσφυγή, παρουσίασε το ετήσιο κόστος στους πίνακες των οικονομικών

*προσφορών και αυτό δεν αποτελεί αιτία αποκλεισμού της προσφοράς μας. Η αναθέτουσα θα μπορούσε να ζητήσει την ανάλυση για την συνολική διάρκεια του έργου, αλλά αντ' αυτού απεύθυνε ερώτημα στην εταιρεία μας, μόνο για να ρωτήσει τον λόγο για τον οποίο παρουσιάσαμε το ετήσιο κόστος. Σε κάθε περίπτωση, όπως προβλέπει η διακήρυξη «η αξιολόγηση των προσφορών θα πραγματοποιηθεί χωριστά για κάθε ένα από τα 5 τμήματα της σύμβασης και η κατακύρωση θα γίνει στο σύνολο του κάθε Τμήματος βάσει του κριτηρίου της παρούσης, ήτοι χαμηλότερη τιμή.» Επομένως η παρουσίαση και ανάλυση που κατέθεσε η εταιρεία μας στην προσφορά της είναι ορθή και βάσει των όρων και προϋποθέσεων της διακήρυξης, με αποτέλεσμα και αυτός ο λόγος αποκλεισμού μας να είναι απαράδεκτος και αβάσιμος».*

13. Επειδή, ακόμη, ο ν. 4412/2016 («Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)», Α' 147 και διόρθωση σφαλμάτων στο Α' 200), ορίζει, στο άρθρο 18 (με τον τίτλο «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων (άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)») ότι: «1. ... 2. Κατά την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α'. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους. ...» και στο άρθρο 91 (με τον τίτλο «λόγοι απόρριψης προσφορών») ότι: «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την

αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102....».

14. Επειδή, κατά πάγια νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει τον Διαγωνισμό και δεσμεύει, τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΣΤΕ 3703/2010, ΣΤΕ 53/2011, ΕΣ Πράξεις Τμήματος VI 78/2007, 19/2005, 31/2003 κλπ), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση ουσιωδών διατάξεων της Διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του Διαγωνισμού (ΣΤΕ 2772/1986, 3670/1992, 2137/1993). Ως έχει παγίως κριθεί, κάθε διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει, ακόμη και αν ελλείπει σχετική ρήτρα, να ερμηνεύεται ως επιβάλλουσα στους διαγωνιζόμενους να τηρούν, κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς τους, τις κείμενες διατάξεις, μεταξύ των οποίων προέχουσα θέση έχουν οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης, εφόσον δε η προσφορά υπολείπεται του ελαχίστου εργοδοτικού κόστους, απορρίπτεται κατά τα ως άνω και επιπροσθέτως επειδή παραβιάζονται οι αρχές προστασίας του ανόθευτου ανταγωνισμού, της ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας. ΔΕΦ Αθ 236/213, 511/2013 και εκεί αναφερόμενη νομολογία του ΣΤΕ, ΔΕΦ Αθ 427/2011, 512/2011). Σε κάθε περίπτωση, κατά την πάγια νομολογία (ΔΕφΑθ. 325/2015, ΔΕφΘεσ. 226/2014, ΔΕφΑθ. 289/2014, ΕΑ ΣΤΕ 155/2013, 297/2009, 1255/2009) οικονομικές προσφορές που δεν περιλαμβάνουν το απαιτούμενο από το νόμο ελάχιστο εργατικό και ασφαλιστικό κόστος, νόμιμα αποκλείονται από διαγωνισμούς. Ιδία δε όταν στους όρους της διακήρυξης προβλέπεται ότι είναι απορριπτέα οικονομική προσφορά, η οποία δεν καλύπτει το ελάχιστο εργατικό κόστος για την παροχή των προς ανάθεση υπηρεσιών, όπως το κόστος τούτο προσδιορίζεται από την ισχύουσα νομοθεσία και την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.). (πρβλ. Ε.Α. Σ.Τ.Ε. 198.187/2013, 1272, 986,/2010, 1259, 1255, 1069/2009, 1344/2008, 1090/2006).

15. Επειδή, ειδικότερα, όπως έχει κριθεί υπό το προϊσχύον νομοθετικό καθεστώς περί διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, η πράξη περί παροχής διευκρινίσεων αποτελεί πράξη εκτελεστή, υποκείμενη σε

προσφυγή και εφ' όσον δεν αμφισβητηθεί η νομιμότητά της, οι παρεχόμενες με αυτήν διευκρινίσεις εντάσσονται στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, συμπληρώνοντας τους σχετικούς όρους της διακηρύξεως, στους οποίους αναφέρονται (πρβλ. Ε.Α. ΣΤΕ 190/2015, 108/2015, 55/2015, 44/2015, 92/2014, 254/2012, 45/2008, ΔΕΦΑΘ (αναστ.) 451/2014, 437/2013).

16. Επειδή, όπως προσφάτως κρίθηκε από το ΔΕΦΑΘ 1268/29.06.2020 σκ.6 «Επειδή, κατά την έννοια των διατάξεων του ν.4412/2016 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, η παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8% κατά την έκδοση της εντολής πληρωμής για παροχή υπηρεσιών σε φορείς της γενικής κυβέρνησης, υπολογίζεται στο καθαρό ποσό της αξίας των παρεχόμενων υπηρεσιών, που απομένει μετά την αφαίρεση του Φ.Π.Α. και των κρατήσεων που προβλέπεται ότι βαρύνουν την προσφορά του αναδόχου. Η παρακράτηση φόρου αποτελεί μέρος της φορολογικής υποχρέωσης του αναδόχου, από τον οποίο προεισπράττεται το σχετικό ποσό, ενώ στη συνέχεια, κατά την εκκαθάριση της φορολογικής του δήλωσης, επιστρέφεται ή συμψηφίζεται στο φόρο εισοδήματος που επιβάλλεται σε βάρος του επί των κερδών ή του καθαρού εισοδήματος, ανάλογα αν πρόκειται για νομικό ή φυσικό πρόσωπο».

17. Επειδή, βάση υπολογισμού των σχετικών κρατήσεων καθώς και του 8% του παρακρατούμενου φόρου εισοδήματος, αποτελεί η καθαρή αξία των εκάστοτε παρεχόμενων υπηρεσιών κατά ρητή πρόβλεψη της κείμενης φορολογικής νομοθεσίας (βλ. σκ. 20 και 25 της παρούσας). Σύμφωνα και με την ΠΟΛ 1120/25.4.2014 «Φορολογική μεταχείριση των αμοιβών που καταβάλλονται για τεχνικές υπηρεσίες, αμοιβές διοίκησης, αμοιβές για συμβουλευτικές και παρόμοιες υπηρεσίες», ρητά ορίζεται ότι «Με βάση τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 64, ο παρακρατούμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται στο καθαρό ποσό της αξίας των αγαθών ή υπηρεσιών, ήτοι στην αξία που απομένει μετά την αφαίρεση του Φ.Π.Α. και των τυχόν κρατήσεων υπέρ του Δημοσίου, του Μ.Τ.Π.Υ. και λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου...».

18. Επειδή, η παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8% συνιστά κράτηση υπέρ του Δημοσίου σε κάθε περίπτωση δε, ανεξαρτήτως της φύσης της ως φορολογικής υποχρέωσης του αναδόχου, συνιστά επιβάρυνση την οποία

κατά την έννοια των πιο πάνω διατάξεων του νόμου και της διακήρυξης, οι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό έχουν υποχρέωση να υπολογίσουν και να περιλάβουν στην οικονομική τους προσφορά, διακριτώς ή μη (βλ. ΔΕφΘεσ 26/2019, 17/2020, 93/2020). Η δε περί του αντιθέτου ερμηνευτική εκδοχή, περί της κατ' ουσίαν μη εννοιολογικής ταύτισης των λοιπών κρατήσεων με την παρακράτηση φόρου 8%, η οποία συμψηφίζεται με το φόρο που αναλογεί στο συνολικό εισόδημα του αναδόχου και περί της τεχνητής προσαύξησης του εργολαβικού κέρδους και της επιβάρυνσης της αναθέτουσας αρχής με την φορολογική υποχρέωση του αναδόχου, όταν η παρακράτηση φόρου περιλαμβάνεται στην οικονομική προσφορά, κρίνεται ως μη σύννομη (βλ. επίσης και ΔΕφΑθ 373/2019 και ΔΕφΛαρ 8/2020 και την ΔΕφΘεσ/νίκης 93/2020).

19. Επειδή, από την επισκόπηση του φακέλου κατά τα όσα ήδη εκτέθηκαν στην ως άνω οικεία σκέψη της παρούσας σχετικά με την έννοια των κρίσιμων διατάξεων που εκτέθηκαν ανωτέρω, κρίνονται τα κάτωθι. Με τον πρώτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής, υποστηρίζεται ότι δεν θα έπρεπε να απορριφθεί η οικονομική προσφορά του λόγω του χαμηλού διοικητικού κόστους. Ο λόγος αυτός της προδικαστικής προσφυγής απορρίπτεται ως αβάσιμος. Τούτο, διότι κατά τον έλεγχο των οικονομικών προσφορών των συμμετεχόντων εταιρειών η Επιτροπή Διαγωνισμού διαπίστωσε ότι, η προσφεύγουσα εταιρεία στις οικονομικές της προσφορές και για τα πέντε (5) Τμήματα έχει προβεί στην παρουσίαση χαμηλού διοικητικού κόστους. Εν συνεχεία, η αρμόδια Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού, βάσει του άρθρου 102 «Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών του ν. 4412/2016, προέβη σε αίτημα παροχής διευκρινίσεων. Η προσφεύγουσα εταιρεία με το με αριθμ. Πρωτ. Π.Θ. ...έγγραφό της επικαλέστηκε ότι θα καλύψει το χαμηλό διοικητικό κόστος από την επιστροφή του φόρου εισοδήματος 8% κατά την εκτέλεση της εν λόγω σύμβασης. Η εξήγηση αυτή δεν έγινε αποδεκτή από την Επιτροπή και αυτό διότι η επιστροφή φόρου κατά την εκτέλεση της εν λόγω σύμβασης υπερβαίνει χρονικά την χρονική περίοδο εκτέλεσης του έργου, αντικείμενη στην αρχή της τυπικότητας. Συγκεκριμένα, για το έτος 2020 το οποίο έχει παρέλθει, και αποδέχεται άλλωστε και η προσφεύγουσα εταιρεία τόσο στο με αριθμ. πρωτ. ...έγγραφό της όσο και

ρητώς στο δεύτερο λόγο της προδικαστικής της προσφυγής, δεν θα υπάρχει φόρος εισοδήματος 8% για να μπορεί να καλύψει με αυτό το διοικητικό κόστος του έτους 2021. Επιπρόσθετα, αλυσιτελώς στην προσφυγή της η προσφεύγουσα δηλώνει ότι ο φόρος εισοδήματος 8% θα της επιστραφεί διότι είναι φορολογικά ενήμερη στην μέχρι στιγμής οικονομική της δραστηριότητα, διότι εν λόγω ισχυρισμός ουδόλως συνέχεται με τις υποχρεώσεις ως προς την τήρηση των όρων της διακήρυξης για την σύνταξη της οικονομικής της προσφοράς. Ωστόσο, κατά την εκτέλεση της σύμβασης, η παρούσα οικονομική κατάσταση της προσφεύγουσας, σύμφωνα με τα διδάγματα της κοινής πείρας δεν είναι αδύνατο να μεταβληθεί και ο φόρος εισοδήματος 8% να συμψηφιστεί με τυχόν υποχρεώσεις φορολογικές και μη, και όχι να επιστραφεί όπως αβασίμως υπολαμβάνει και θεωρεί ως δεδομένο η προσφεύγουσα. Περαιτέρω η προσφεύγουσα ισχυρίζεται στην επίμαχη προσφυγή της ότι η Αναθέτουσα Αρχή με τη διακήρυξη της δεν όρισε συγκεκριμένο ποσό ή ποσοστό που πρέπει επί ποινής απόρριψης να υπολογίσουν οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς. Η Αναθέτουσα αρχή εκ των στοιχείων του φακέλου προκύπτει ότι δεν είχε ορίσει συγκεκριμένο ποσό ή συγκεκριμένο ποσοστό, ωστόσο με το αριθμ. πρωτ. ...έγγραφό της με θέμα: «Διευκρινίσεις στην με αριθμ. πρωτ. ... διακήρυξη για την Ανάδειξη Αναδόχου/ων στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του Πανεπιστημίου ... για τα έτη 2020, 2021 & 2022 με αριθμ. συστήματος ... στο ΕΣΗΔΗΣ (αριθμ. πρωτ. Π.Θ. ...ερώτημα του Οικονομικού φορέα ... και το με αριθμ. Πρωτ. Π.Θ. ...ερώτημα του Οικονομικού φορέα ...)» διέλαβε ότι «....Αναφορικά με το δεύτερο ερώτημα της εταιρείας ... Το 3% στο Διοικητικό κόστος και το 2% στο εργολαβικό κέρδος δεν είναι δεσμευτικά αλλά ενδεικτικά ωστόσο τα προσφερόμενα ποσά των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων τόσο στο Διοικητικό κόστος όσο και στο εργολαβικό κέρδος δεν θα πρέπει να ξεπερνούν τα ανωτέρω ποσοστά....». Επιπρόσθετα, στην οικεία διακήρυξη και ειδικότερα στην παράγραφο ...Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά»/Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών» καθώς και στο υπόδειγμα της οικονομικής προσφοράς ορίζεται ρητά «.....Στην προσφορά τους, οι συμμετέχοντες, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων

*κρατήσεων....»* Επισημαίνεται ότι το ποσό του διοικητικού κόστους και εργολαβικού κέρδους είναι εύλογο, με τέτοιο τρόπο ώστε να καλύπτονται στοιχειωδώς οι λειτουργικές ανάγκες εκτέλεσης της υπό σύναψη σύμβασης και μην καθίσταται αυτή ζημιογόνος, καθώς η οικονομική προσφορά διαγωνιζόμενου σε διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης για υπηρεσίες φύλαξης/καθαριότητας, δεν μπορεί, κατά την κοινή αντίληψη, να συντίθεται μόνο από το κόστος της μισθοδοσίας του προσωπικού που θα ασχοληθεί στην παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών, αλλά θα πρέπει να περιλαμβάνει και το λειτουργικό (διοικητικό) κόστος, καθώς επίσης και να καταλείπει και κάποιο περιθώριο κέρδους, ώστε να μην θέτει σε κίνδυνο την εκτέλεση της σχετικής συμβάσεως (ΕΑ ΣΤΕ 675/2002, 272/2008, 1257, 1262, 1297 και 1299/2009, 970/2010 κ.λ.π.). Εξάλλου, ρητά ορίζεται στην οικεία διακήρυξη ότι *«...Σε κάθε περίπτωση, η αξιολόγηση των προσφορών θα πραγματοποιηθεί χωριστά για κάθε ένα από τα 5 τμήματα της σύμβασης....»*. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, η προσφεύγουσα όφειλε να έχει συμπεριλάβει τόσο την παρακράτηση του φόρου 8%, την οποία ναι μεν έχει συμπεριλάβει η προσφεύγουσα αλλά στην προκειμένη περίπτωση θα χρησιμοποίησε για να καλύψει το διοικητικό κόστος της κατά την εκτέλεση της σύμβασης, όσο και ένα εύλογο διοικητικό κόστος, όπου να καλύπτει τα επιμέρους κοστολογήσιμα στοιχεία της διακήρυξης, όπως είναι η έκδοση εγγυητικής επιστολής συμμετοχής και καλής εκτέλεσης, έξοδα δημοσιεύσεων, κ.α. Επομένως, με βάση τα ανωτέρω είναι αβάσιμος ο πρώτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής και ως εκ τούτου τυγχάνει απορριπτέος.

20. Επειδή, δοθείσης της απόρριψης του εν θέματι λόγου τυγχάνει αλυσιτελής η έκταση του δεύτερου λαγού προσφυγής δεδομένου ότι η προσφορά της προσφεύγουσας τυγχάνει επί δέσμια αρμοδιότητα απορριπτέα. (ΕΑ ΣΤΕ 308/2020).

21. Επειδή, επικουρικώς ως προς τον δεύτερο λόγο κρίνονται τα κάτωθι. Από τα στοιχεία του επίμαχου φακέλου παρέπεται ότι ο λόγος αυτός της προδικαστικής προσφυγής παρίσταται βάσιμος. Τούτο, διότι λαμβάνοντας υπόψη τους όρους της οικείας διακήρυξης και ειδικότερα την παράγραφο ...Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά»/Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών», προκύπτει ότι στην ηλεκτρονική

## **Αριθμός απόφασης: 663/2021**

προσφορά του κάθε Τμήματος της παρούσης δεν θα απεικονίζονται αναλυτικά ανά δομή τα κόστη για τις απαιτούμενες υπηρεσίες αλλά το συνολικό κόστος των δομών για τις απαιτούμενες υπηρεσίες του κάθε Τμήματος. Ως εκ τούτου, ο συμμετέχων οφείλει να επισυνάπτει υποχρεωτικά σε ξεχωριστό ηλεκτρονικό αρχείο, το οποίο θα είναι ψηφιακά υπογεγραμμένο, το υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς που περιλαμβάνεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β –ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ της παρούσας διακήρυξης, και το οποίο θα αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της σύμβασης που θα υπογραφεί σε περίπτωση κατακύρωσης. Σε αυτό θα απεικονίζονται τα προσφερόμενα κόστη ανά δομή (όπως αυτές έχουν οριστεί από το Πανεπιστήμιο ...) του κάθε Τμήματος. Σημείωση. Η ηλεκτρονική οικονομική προσφορά του συστήματος καθώς και η οικονομική προσφορά του Υποδείγματος στο Παράρτημα Β της παρούσης θα πρέπει να έχει ίδιο συνολικό κόστος των υπηρεσιών προ ΦΠΑ ανά Τμήμα. Σε περίπτωση ύπαρξης διαφορών μεταξύ αυτών θα υπερισχύσει η οικονομική προσφορά του Υποδείγματος του Παραρτήματος Β της παρούσης. Η οικονομική προσφορά δεν θα πρέπει να ξεπερνά τον ενδεικτικό προϋπολογισμό ανά αυτοτελές Τμήμα ούτε και τον ενδεικτικό προϋπολογισμό της κάθε δομής, όπως αυτές περιγράφονται ως κάτωθι, του κάθε αυτοτελούς Τμήματος. Υπέρβαση του προϋπολογισμού συνεπάγεται τον αποκλεισμό της προσφοράς. Ο αριθμός των δομών (\*) ανά Τμήμα έχει ως ακολούθως:

*ΤΜΗΜΑ ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΜΩΝ*

1 - ... Μία (1) Δομή

2 - ... Δύο (2) Δομές

3 - ... Δύο (2) Δομές

4 - ... Δύο (2) Δομές

5 - ... Δύο (2) Δομές

(\*) επίσης περιγράφονται και στην παράγραφο ...«Διάρκεια Σύμβασης» της παρούσας διακήρυξης. Με το με αριθμ. πρωτ. ...έγγραφο της Αναθέτουσας Αρχής με θέμα «Διευκρινίσεις στην με αριθμ. πρωτ. ... διακήρυξη για την ανάδειξη αναδόχου/ων στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του Πανεπιστημίου ... για τα έτη 2020, 2021 & 2022 με αριθμ. συστήματος ... στο ΕΣΗΔΗΣ», το οποίο απεστάλη σε όλους τους συμμετέχοντες στις 11/08/2020 12:54:30 μέσω της ενέργειας «Επικοινωνία» του ηλεκτρονικού



## **Αριθμός απόφασης: 663/2021**

τόπου του διαγωνισμού συνοδευόμενο από τα ορθά Υποδείγματα Οικονομικής Προσφοράς ανά Τμήμα, σε συνέχεια του με αριθμ. πρωτ. Π.Θ. ...αιτήματος για παροχή διευκρινήσεων του οικονομικού φορέα με δ.τ. ...ορίζονταν ρητά «....Αναφορικά με το ερώτημα με α/α 3 Εκ παραδρομής στα Υποδείγματα των οικονομικών προσφορών (στις σελίδες 94 έως 121) στην στήλη 5 έχει μείνει η λέξη «Ετήσιο Κόστος» αντί του ορθού «Συνολικό Κόστος» στο οποίο θα πρέπει οι συμμετέχοντες Οικονομικοί φορείς να δηλώσουν τα κόστη για όλη την διάρκεια της σύμβασης ανά δομή δηλ. είτε 26 μήνες (από 1/11/20 έως 31/12/22) ή 24,5 μήνες (από 15/12/20 έως 31/12/22)....». Η προσφεύγουσα αν και χρησιμοποίησε το υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς (επανάληψη στο ορθό) το οποίο απεστάλη σε όλους τους συμμετέχοντες στις 11/08/2020 12:54:30 μέσω της ενέργειας «Επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού συνοδευόμενο από το αριθμ. πρωτ. ...έγγραφο της Αναθέτουσας Αρχής με θέμα «Διευκρινίσεις στην με αριθμ. πρωτ. ... διακήρυξη για την ανάδειξη αναδόχου/ων στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του Πανεπιστημίου ... για τα έτη 2020, 2021 & 2022 με αριθμ. συστήματος ... στο ΕΣΗΔΗΣ» σε συνέχεια του με αριθμ. πρωτ. Π.Θ. ...αιτήματος για παροχή διευκρινήσεων του οικονομικού φορέα με «...», εντούτοις οι επιμέρους αναλύσεις των ποσών στην οικονομική προσφορά της είναι σε ετήσια βάση και όχι για το σύνολο της χρονικής περιόδου του Τμήματος, το οποίο απαιτείται ως προδιελήφθη από το Υπόδειγμα της Οικονομικής Προσφοράς. Επέκεινα, η εν λόγω έλλειψη προδήλως συνιστά επουσιώδη πλημμέλεια και άρα ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι με μια απλή μαθηματική πράξη, ο καθένας μπορεί να υπολογίσει το συνολικό προσφερόμενο ποσό της χρονικής περιόδου του κάθε Τμήματος, κρίνεται ως βάσιμος γι' αυτόν τον λόγο γίνεται δεκτός.

22. Επειδή, επομένως, η εξεταζόμενη προσφυγή πρέπει να απορριφθεί και να γίνει δεκτή η πρώτη και δεύτερη ασκηθείσα παρέμβαση.

23. Επειδή, συνακόλουθα, το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα πρέπει να καταπέσει (αρ. 363 του Ν. 441/2016).

### **ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ**

Απορρίπτει τη προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται την πρώτη και δεύτερη παρέμβαση επ' αυτής.

**Αριθμός απόφασης: 663/2021**

Ορίζει την κατάπτωση του με κωδικό ...παρα... ποσού 10.422,39€ που κατέθεσε η προσφεύγουσα.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 29 Μαρτίου 2021 και εκδόθηκε στις 09 Απριλίου 2021 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ**

**Μιχαήλ Οικονόμου**

**Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ**

**Ηλίας Στρεπέλιας**

**Α/Α Μιχαήλ Σοφιανός**